

विपश्यना

साधक मराठी

E-NEWS LETTER
वार्षिक शुल्क रु. ३०/
आजीवन शुल्क रु. ५००/

साधकांचे
मासिक प्रेरणा पत्र

बुद्धवर्ष 2565, मार्गशीर्ष पौर्णिमा (ऑनलाइन), 19 डिसेंबर, 2021, वर्ष 5, अंक 9

For Online Patrika in various Languages, visit : <https://www.vridhamma.org/newsletters>

धम्मवाणी

निधीनंव पवत्तारं, यं पस्से वज्जदस्सिनं।
निग्गय्ह्वादिं मेधाविं, तादिसं पण्डितं भजे।
तादिसं भजमानस्स, सेय्यो होति न पापियो॥

— धम्मपदपाळि 76, पण्डितवग्गो

जो व्यक्ती आपले दोष दाखविणाऱ्याला (भुमीत लपलेली) संपदा दाखविणाऱ्यांसारखे समजतो, जो संयमाने बोलणाऱ्या मेधावी पंडिताची संगत करतो, त्या व्यक्तीचे मंगलच होते, अमंगल होत नाही.

ज्यांचे उपकार विसरू शकत नाही

पूज्य गुरुजींच्या एका लेखातील काही अंश

खालील लेख मे 2008 मध्ये विपश्यना पत्रिकेमध्ये प्रकाशित झाला होता, ज्यामध्ये पूज्य गुरुजींनी आपल्या परिवाराप्रति तसेच

साधकांप्रति कृतज्ञता व्यक्त केली होती. त्याचे काही अंश इथे साधकांच्या माहितीसाठी आणि प्रेरणेसाठी पुन्हा प्रकाशित करित आहोत. हे एक असे आदर्श उदाहरण आहे की एखादा धर्म पूर्ण व संयुक्त परिवार कशा प्रकारे धर्म प्रसारणाच्या कार्यामध्ये सहयोगी बनून पूर्ण विश्वाचे कारण बनू शकतो. — संपादक

पूज्य माताजी श्रीमती इलायचीदेवी गोयंका
(18 जानेवारी 1929- 5 जानेवारी 2016)

पूज्य गुरुजींद्वारे पूज्य माताजींना लिहिले गेलेले खालील पत्र पूज्य माताजींच्या पुण्यतिथीच्या पूर्वी श्रद्धांजली स्वरूप प्रकाशित करित आहोत.
(सं)

धर्म चेतना जागृत राहो

पंचायतवाडी, मुंबई,
28-12-1969

देवी इलायची,

तुझे 10 डिसेंबरचे पत्र मद्रासला राहत असताना प्राप्त झाले होते. खरोखर जिथे-जिथे साधनेचे शिबिर लागते तिथे-तिथे कित्येक भाऊ-बहिणींना धर्म लाभ होतो आणि या पुण्याचे फळ तुलासुद्धा मिळतेच.

मला हे जाणून खूप सुख आणि समाधान वाटले की तू रोज आश्रमात जातेस आणि रोज घरी नित्यनियमाने बसतेस. तुझी साधना चांगली होते ही खूप समाधानाची बाब आहे. नाही, तू माझ्यापासून जरादेखील दूर नाहीस. जेव्हाही साधना करायला बसशील आणि आतील चैतन्य जागृत होईल तेव्हा तू तुझ्या जवळच मला अनुभवशील.

तू अगदी बरोबरच लिहिले आहेस, खरोखरच तुझ्याजवळ खूप किमती धर्म रत्न आहे. हे असे अनमोल रत्न आहे जे कोण्या खूप मोठ्या भाग्यवंतालाच प्राप्त होते. याच धर्म रत्नाच्या बळामुळे अशा संकटसमयीसुद्धा तुझे मन प्रसन्न राहते आहे. तुला छानच दिसत आहे. मनावर उदासीनता आणि व्याकुळता नाही येत-- हे तुझे सौभाग्यच तर आहे. जेव्हा केव्हा मनात उदासीनता आली तर याच प्रकारे साधनेच्या मदतीने तिला बाहेर काढले पाहिजे आणि मन प्रसन्न ठेवले पाहिजे. मनावर झालेले दुःखाचे संस्कार आपल्यासाठीच अधिक दुःख तयार करण्याचे कारण बनत असतात. अशावेळी जे संकट आहे त्याला आपल्या पूर्व कर्मांचे प्रतिफल मानून हसत धर्म-

बुद्धीने सहन केले पाहिजे. मनावर नवीन संस्कार बनायला नकोत, यासाठी सावधान राहिले पाहिजे. या धर्म साधनेद्वारा जुन्या संस्कारांचे फळ क्षीण होईल आणि नवे संस्कार बनणार नाहीत तर भविष्य प्रकाशमयच होईल. तुझ्या आतील धर्म चेतना सदा जागृत राहो- हाच आशीर्वाद आहे. संकटाचे दिवस साधनेच्या बळावर क्षीण होत जातील आणि याचा दुःखमय प्रभाव कमी होत निघून जाईल.

तुझा जीवनसखा,
सत्यनारायण गोयंका

अशा धर्मविहारिणी माताजींच्या प्रति खरी श्रद्धांजली तेव्हा होईल जेव्हा आपण या धर्म पथावर समतापूर्वक चालून आपले कल्याण साधू शकू. ('मेत्ताविहारिणी माताजी' पुस्तकातून साभार)

00000000000000000000000000

बाबू भैयांना लिहिल्या गेलेल्या पत्रांचे अंश--क्रमशः

[भारतातील शिबिरांच्या बाबतीत सयाजी ऊ बा खिन यांना अवगत करण्याहेतू पूज्य गुरुजींद्वारे बाबू भैया (मोठे बंधू श्री बाबूलाल) यांना जवळ जवळ पाच दशके पूर्वी लिहिल्या गेलेल्या या पत्रातून हे स्पष्ट होते की पूज्य गुरुजींनी त्या दिवसांमध्ये असुविधापूर्वक छोट्या-मोठ्या सर्व शिबिरांचे किती समतेने संचालन केले आणि आपल्या धर्म बळाने तसेच प्रज्ञा बळाने लोकांना धर्म पथावर पुढे आणले.

- संपादक]

ठिकाण: बाराचकिया,

14 मार्च 1970

बाबू भैया, सादर प्रणाम!

तुमचे 4 मार्चचे मोठे पत्र खूपच शीघ्रतेने दिल्लीला प्राप्त झाले होते.

मां सयामा यांचा जन्मदिवस 26 मार्चला आणि पूज्य गुरुदेव यांचा 2 एप्रिलला (बर्मी कॅलेंडर नुसार) आहे, हे जाणून मन खूप प्रसन्न झाले, यानंतर 26 मार्च पासूनच कलकत्याचे शिबिर आरंभ करू इच्छित होतो. या प्रकारे त्यांचा जन्म दिवसांचा पूर्ण सप्ताह या शिबिर कालावधीत आला असता. 10-15 साधक इथून-तिथून झाले असते. परंतु पूर्व व्यवस्थापकाच्या घरी लग्न आहे व माझा कोण्या अन्यच्या व्यवस्थेवर विश्वास नाही आहे. मी स्वतः तर हेच इच्छितो की मां सयामा यांच्या जन्मदिवसापासून पूज्य गुरुदेव यांच्या जन्मदिवसापर्यंतचा वेळ एखाद्या शिबिर संचालनामध्येच जावो. जर एखाद्या कारणांमुळे असे होऊ शकले नाही तर मी हा सप्ताह अन्य कुठल्या कामांमध्ये न घालवता राजगीर किंवा बोधगयेमध्ये जन कोलाहलापासून दूर राहून सात दिवसांची स्वयम् साधनाच करेन.

इथले शिबिर परवा रात्रीपासून आरंभ केले. साखर कारखान्याच्या व्यवस्थापकांचा हा बंगला अत्यंत निरव, शांत आणि स्वच्छ आहे. चोहोबाजूला सुंदर हिरवळ आहे. शेतांच्या मधोमध आहे. वीज, पाणी आणि फ्लश बाथरूमच्या सगळ्या सुविधा उपलब्ध आहे. चांगल्या प्रकारे फर्निशड आहे. नोकरचाकर भरपूर आहेत. शिबिर तर येथे लागलेच असते म्हणून स्वीकृती दिली. आणि बहुतेक चांगल्यासाठीच दिली. वातावरणामध्ये धर्म धातूचा संचार होऊ लागला आहे. येथे जास्तीत जास्त 20 लोकांची सम्मिलित होण्याची संभावना होती परंतु बुधवारी संध्याकाळी येथे पोहोचताच मंदिरात

एका प्रवचनाचे आयोजन केले गेले ज्यामुळे लोकांमध्ये खूप मोठी प्रेरणा जागृत झाली व शेवटच्या समयी 46-47 लोक शिबिरात सम्मिलित झाली. अजून काही लोकांचा पण यायचा आग्रह होता परंतु व्यवस्थेला लक्षात घेता काही लोकांना नाही म्हणावे लागले. माहित नाही एवढ्या मोठ्या या धर्म परिषदेला कशाप्रकारे निभाऊ शकेन, यांच्याबरोबर पूर्ण न्याय करू शकेल की नाही. या शिबिरात एक भिक्षुणीसहित चार लोक प्रतापगडाहून आले आहेत. दोन भिक्षु इटावाहून आले आहेत. तीन गृहस्थ एक गाव मझौलियाहून आले आहेत. 7 लोक रक्सौलहून आले आहेत. बाकी नरकटियागंज आणि इथलेच आहेत. जी लोक माझौलियाहून आली आहेत ते शहा श्री चंपालालजी सरावगींचे मित्र व नातलग आहेत आणि त्यांच्याच आग्रहाखातर आले आहेत. त्यातील एक श्री शिव शंकर कनोडिया यांची केस अत्यंत चिंताजनक आहे. त्यांच्या डाव्या अंगाला पूर्णपणे पक्षाघात तर नाही पण काही अशी स्नायूजन्य दुर्बलता आहे ज्यामुळे डाव्या हातात व पायावर जवळ जवळ सतत प्रकंपन होत राहते. पूज्य गुरुदेव आणि मां सयामा यांची मैत्री भावनाच या व्यक्तीचे खरतरं कल्याण करू शकतील. बाकी सर्व लोक ठीक-ठीक आहेत.

आपला अनुज,

सत्यनारायण गोयंका

00000000000000000000000000000000

इथियोपिया मध्ये ‘धम्म भवन’

इथियोपिया मध्ये 2008 पासून विपश्यनेची सुरुवात झाली होती. 2018 पर्यंत कोण्या गिरीजा-घरात वर्षातून एक अथवा दोन शिबिर आयोजित केली जात. परंतु हे सगळं जेव्हा कठीण झाले तेव्हा आम्ही सर्वांनी मिळून एक कायम स्वरूपी जागा शोधण्याचा निर्णय घेतला. आम्ही आजूबाजूच्या सर्व शहरांच्या अतिरिक्त अगणित जागा बघितल्या. त्यामध्ये अधिकांश शेतकऱ्यांच्या संपत्ती होत्या आणि त्यांची विक्री अवैध होती. मग जवळजवळ दोन वर्षांपूर्वी आम्हाला एक उपयुक्त ठिकाण मिळाले परंतु त्यावर काम करण्यासाठी आमच्याकडे पैसे नव्हते. रवांडा मध्ये धर्माचे काम थांबले होते. त्यामुळे तेथे केंद्रासाठी खरेदी केलेल्या जमिनीला विकण्याचा निर्णय घेतला गेला. तेथून प्राप्त झालेला पैसा तिथल्या दानी लोकांनी इथियोपियाला हस्तांतरित करण्याचा निर्णय घेतला (ते आपल्या पुण्यात भागीदार होवो). परंतु दुर्भाग्याने ते पैसे सुद्धा पुरेशे नव्हते शेवटी जमीन कोण्या दुसऱ्याला विकली गेली.

त्यानंतर त्या पैशांनी आम्ही एक “धम्म भवन” भाड्याने घेण्यासाठी अथक प्रयत्न करू लागलो. आम्हांने खूप मोठी होती परंतु शेवटी आम्हाला सफलता मिळाली. या शोधाच्या दौरान वर्तमान ठिकाण आम्हाला अप्रत्यक्षपणे मिळाले. ही जागा आमच्या अपेक्षेपेक्षा चांगली होती. ही जागा खूपच शांत आणि जवळच आहे परंतु याचा उपयोग अजून पर्यंत केला गेला नव्हता. ही चार मजली इमारत आहे. प्रत्येक मजल्यावर गरम-थंड पाण्याचे शौचालय युक्त पाच-पाच रुम, अशा एकूण 20 रुम आहेत.

आम्ही जो धम्म हॉल निवडला तो छतावर आहे. ही एक मोकळी जागा होती ज्यावर टीनचे छत होते. जुलै ते सप्टेंबर पर्यंत पावसामुळे, आणि हिवाळ्यामध्ये थंडीमुळे तसेच शेजारांच्या आवाजामुळे अडचण होऊ नये, यासाठी या जागेला आम्ही चारही बाजूंनी चटईने

घेरले आहे. डायनिंग हॉल आणि किचन तळ मजल्यावर (इमारतीच्या प्रवेशद्वारावर) बांधले आहे. जेव्हा की निवासासाठी रुमस पहिल्या मजल्यापासून ते चौथ्या मजल्यापर्यंत आहेत. तसेच भवनात एकच शिडी आहे त्यामुळे शिबिरांच्या मागणीनुसार आम्ही एक लिंगी (एकावेळी फक्त पुरुष अथवा फक्त महिला) शिबिर आयोजित करण्याचा निर्णय घेतला आहे. चालण्याचे ठिकाण पण छोटे आहे परंतु समान लिंगी शिबिरांसाठी पर्याप्त आहे.

Dhamma Ethiopia Since 2008

- A total of about 30, 10-day courses to date, mainly non-center.

After securing Dhamma House on July 2021

- Every month two 10-day courses
- Two parallel Satipatthana courses
- Two 3-day courses
- One-day courses, every other Sunday
- 80% participants Ethiopians; 20% others including from neighboring countries – Kenya and Sudan

लीज एका वर्षासाठी होते, परंतु आमचे बजेट सहा ते सात महिन्यांतपर्यंतच्या भाड्याचे होते. आम्ही घर मालकाला आमच्या परिस्थितीबद्दल सांगितले, तरी तो आम्हाला भाड्याने देण्यासाठी तयार झाला. आम्ही बघितले की धम्म हॉलच्या सर्व सुधारणा आणि अन्य आवश्यक खरेदीमध्ये आमचे अर्थ पैसे खर्च होऊन गेले परंतु या अनिश्चिततेमध्ये अजून एक अदृश्य हात आमच्या बचावासाठी आला (ते आमच्या पुण्यात भागीदार होवो). आता आम्ही वर्षभराचे भाडेच नाही तर स्थायी केंद्र बनवण्यासाठीची जागा शोधण्याची सुद्धा तरतूद करित आहोत.

आम्ही शिबिर लावण्यासाठी खूप उत्सुक होतो, त्यामुळे जसे आम्ही एग्रीमेंट वर सहा केल्या आम्ही मालकाची अनुमती मागितली आणि आपले लीज एग्रीमेंटची वेळ आरंभ होण्यापूर्वी एक दिवस आधीच आम्ही तेथे निघून गेलो आणि त्याच संध्याकाळी तीन दिवसांचे शिबिर सुरू केले.

जेव्हा आम्ही शिबिर लावण्याचा निर्णय घेतला तेव्हा एक नुसतीच रिकामी इमारत होती. आवश्यकतेनुसार आपल्या स्वतःच्या गाद्या आणणे आणि बाहेरून भोजन मागवण्यासाठी आम्ही आपापसात सहमत होतो. जेव्हा ध्यान करण्यासाठी आणि राहण्यासाठी जागा उपलब्ध झाली तेव्हा बाकी सर्व गौण होते. शेवटी डोळे बंद करून, धर्मात मोठी आस्था ठेवून, आम्ही कामाला लागून गेलो.

सौभाग्याने जुन्या साधकांनी आळीपाळीने दुपारचे भोजन आणले. गाद्या मागवल्या गेल्या, ज्या त्याच रात्री 9.30 वाजता पोहोचल्या आणि जवळ जवळ रात्री 10 वाजता आम्ही शिबिर आरंभ केले. हे स्थानिक जुन्या साधकांचे तीन दिवसांचे शिबिर होते. हे फारच सहज आणि सशक्त शिबिर झाले.

तेव्हापासून आम्ही समजलो की आम्ही गोष्टी व्यवस्थित होण्यासाठीची वाट बघितली नाही पाहिजे. जेव्हा आम्ही काम करण्याचा निर्णय घेतो तेव्हा धर्म हळूहळू सर्व आवश्यकतांची पूर्ती आपल्याआपच करू लागतो. आता हळूहळू परिस्थिती अनुकूल होऊ

लागली आहे. हे शिबिर मागच्या वेळेपेक्षा खूपच चांगले आहे. आशा आहे पुढचे शिबिर अजून चांगले होईल. याप्रकारे आम्ही आतापर्यंत तीन दहा दिवसांची शिबिरे आयोजित केली आहेत.

इथियोपियाई साधकांच्या खेरीज आतापर्यंत दोन अफ्रिकी बंधू-भगिनींनी मागच्या दोन शिबिरांमध्ये भाग घेतला आहे - एक केनियाहून आणि दुसरा सुदानहून.

ही आशा आहे की ही सूचना आपल्याला धम्म प्रगतीची एक झलक देईल. आम्ही आपल्याला शिबिराला येण्यासाठी आणि बसण्यासाठी अथवा सेवा देण्यासाठी आमंत्रित करीत आहोत.

For International Donations

Name of bank: Dashen Bank S.C.
Account holder's name: 'Vipassana Association'
Account number: 1045102668012/22
Branch location: Bole Medhanialem Branch, Addis Ababa.
Swift code: DASHETAA.
Emails: arsemitti@yahoo.com, aandargatchew@gmail.com
Whats app No. : +1 236 9963505

सर्वांची स्वस्ति मुक्ती होवो !

00000000000000000000000000000000

नवीन उत्तरदायित्व
वरिष्ठ सहायक आचार्य

1. श्रीमती पुष्पा झंवर, जळगाव
2. श्रीमती लता मुंदडे, अमळनेर, जळगाव
3. श्री सुभाष मुंदडे, अमळनेर, जळगाव
4. श्री विनोद वतनी, औरंगाबाद

नव नियुक्ती
सहायक आचार्य

1. अरविंद पाटिल, औरंगाबाद
2. सुश्री बीना शाह, ठाणे (मुंबई)
3. श्री पी. राधाकृष्णन, चेन्नई
4. डॉ. कृष्ण स्वरूप द्विवेदी, अहमदाबाद

00000000000000000000000000000000

अति महत्वपूर्ण सूचना

1. सेंट्रल आईवीआर (इंटरॅक्टिव्ह वॉयस रिसपॉन्स) संभाषण नंबर

- ०२२-५०५०५०५१

अर्जदार या नंबरवर आपल्या नोंदवलेल्या मोबाईल नंबर (फॉर्म मधील उल्लेखित नंबर) ने आपली शिबिर नोंदणीची स्थिति तपासण्यासाठी, रद्द करण्यासाठी, स्थानांतरीत करण्यासाठी अथवा कुठल्याही सेंटरवर नोंदणी केलेल्या आपल्या अर्जाची पुष्टी करण्यासाठी कॉल करू शकतात. ते या सिस्टीमद्वारे केंद्राशी सुद्धा संपर्क करू शकतात. हा भारताच्या सगळ्या विपश्यना केंद्रांसाठी एक केंद्रीय संपर्क नंबर आहे.

2. जर अकेंद्रीय (नॉन-सेंटर) भावी शिबिरांचे कार्यक्रम पत्रिकेत प्रकाशन करण्यासाठी पाठवू इच्छिता, तर कृपया त्यांनी आपल्या समन्वयक क्षेत्रिय आचार्य (सीएटी) यांच्या सहमती पत्राबरोबर पाठवावे, जेव्हा की स्थापित केंद्राचे कार्यक्रम केंद्रीय आचार्य (सीटी) यांच्या सहमती पत्राबरोबर आले पाहिजेत. याशिवाय आम्ही कोणतेही कार्यक्रम पत्रिकेत प्रकाशित करू शकत नाही.

3. जर कोणत्या नवीन व्यक्तीला केंद्र आचार्य (CT) बनवले जाते तेव्हा त्यांच्याबरोबर त्यांचे हस्ताक्षरित स्वीकार पत्र (CTAL) अवश्य आले पाहिजे जे की एटी-कित 2012-16 (सहाय्यक आचार्यांची अनुशासन संहिता) च्या शेवटी छापले आहे. त्यानंतरच त्यांचे नाव पत्रिकेत आणि आचार्यांच्या विवरण पुस्तिकेत छापले जाईल.

00000000000000000000000000000000

अन्य सूचना

शिबिराचे आवेदन करण्यासाठी साधक खालील नवीन

वेबसाइटचा उपयोग करू शकतात:-

<https://schedule.vridhamma.org/>

00000000000000000000000000000000

ऑनलाइन भावी शिबिर कार्यक्रम व आवेदन

सर्व भावी शिबिरांची माहिती नेटवर उपलब्ध आहे. कोविड- १९ च्या नव्या नियमानुसार सर्व प्रकारचे बुकिंग केवळ ऑनलाईन होत आहे. फॉर्म किंवा एप्लीकेशन आता स्वीकारले जात नाही. म्हणून आपल्याला निवेदन आहे की खालील लिंक वर चेक करा आणि आपल्याला उपयुक्त शिबिरासाठी अथवा सेवेसाठी सरळ ऑनलाईनच आवेदन करा.

<https://www.dhamma.org/en/schedules/schgiri>

कृपया अन्य केंद्रांच्या कार्यक्रमानुसार सुद्धा याच प्रकारे आवेदन करा.

अन्य केंद्रांच्या कार्यक्रमांचे विवरण कृपया खालील लिंक वर पहा-

<https://www.dhamma.org/en-US/locations/directory#IN>

00000000000000000000000000000000

भावी शिबिर कार्यक्रम

केंद्रांचे 2021 च्या शिबिराचे कार्यक्रम आले आहेत. त्यांनाच या महिन्यात प्रकाशित करीत आहोत. कोविड- 19 च्या सर्व नियमांचे पालन करणे अनिवार्य आहे. सर्व नियम आवेदन पत्रासोबत इंटरनेटवर दिले गेले आहेत. जर कोणी ते पाहू शकला नाही तर संबंधित केंद्राला थेट संपर्क करावा.

आवश्यक सूचना —

- 1- कृपया नियमावली मागवून वाचावी आणि संबंधित व्यवस्थापकाकडे आवेदन पत्र पाठवून तेथून स्वीकृति-पत्र मागवावे.
- 2- एक दिवसीय, लघु / स्वयं शिबिर: केवळ जुन्या साधकांसाठी, ज्यांनी दहा दिवसांचे विपश्यना शिबिर पूर्ण केले असेल.
- 3- सतिपट्टन शिबिर: कमीत कमी तीन शिबिर पूर्ण केलेल्या साधकांसाठी, जे मागील एका वर्षापासून नियमित आणि गंभीरतापूर्वक रोज साधना करीत असतील. (लघु व सति. शिबिराचा समारोप शेवटच्या दिवशी संध्याकाळी होतो.)
- 4- किशोरांचे शिबिर: (15 वर्ष पूर्ण ते 19 वर्ष पूर्ण) (कृपया किशोरांच्या शिबिरांसाठी बनविलेल्या नव्या आवेदन पत्राचा वापर करावा.)
- 5- दीर्घ शिबिर - ∞ 20 दिवसीय शिबिर: पाच दहा दिवसीय शिबिर, एक सतिपट्टन शिबिर केलेल्या आणि एक दहा-दिवसीय शिबिरात सेवा दिलेल्या साधकांसाठी, जे मागील दोन वर्षापासून रोज साधना करतात व विधिप्रती एकनिष्ठ व पूर्णसमर्पित आहेत.
- 6- 30 दिवसीय शिबिर: ज्यांनी 20 दिवसीय शिबिर केले असेल व एका शिबिरात धर्मसेवा दिली असेल. (दीर्घ शिबिरांमध्ये 6 महिन्यांचे अंतर आवश्यक आहे.) (जेथे 30 व 45 दिवसांचे सोबत होतील, तेथे आनापान 10 दिवसांचे आणि जेथे केवळ 45 दिवसांचे तेथे 15 दिवसांचे होतील)
- 7- 45 दिवसीय शिबिर: ज्यांनी दोन 30 दिवसीय शिबिर पूर्ण केले असतील व धम्मसेवा देत असतील. 60 दिवसीय शिबिर: केवळ सहायक आचार्यांसाठी ज्यांनी दोन 45 दिवसीय शिबिर पूर्ण केले असतील.
- 8- विशेष 10-दिवसीय शिबिर: पाच दहा सामान्य शिबिर, एक सतिपट्टन शिबिर आणि एक दहा-दिवसीय शिबिरात सेवा दिलेल्या साधकांसाठी, जे मागील दोन वर्षापासून नियमित रोज साधना करत असतील व विधिप्रती एकनिष्ठ व पूर्णपणे समर्पित असतील.

14 दिवसीय कृतज्ञता-शिबिर / स्वयं शिबिर

हे कृतज्ञता-शिबिर “आचार्य स्वयं शिबिर” चेच स्वरूप आहे. शिबिर प्रारूप बिल्कुल तसेच राहिल. पूज्य गुरुजी व माताजी आता राहिले नाहीत, त्यामुळे त्यांच्याप्रति व संपूर्ण परंपरेप्रति कृतज्ञता व्यक्त करून आम्ही त्या सर्वांच्या धर्मतरंगांचा लाभ घेऊ. या दीर्घ शिबिरात अधिकाधिक लोक भगवान बुद्धांच्या याविरुद्ध- समगानं तपो सुखो। म्हणजे, एकत्र तप करण्याच्या परम सुखाचा लाभ घेऊ शकतील, प्रसन्नतेची बाब ही आहे की फेब्रुवारीच्या या तिथीदरम्यान हिंदी तिथीनुसार पूज्य गुरुजी व माताजींच्या जन्म व जयंत्याही येतात. शिबिर की योग्यता - या दीर्घ शिबिरांमध्ये समिलित होण्यासाठी केवळ एक सतिपट्टन शिबिर, धर्माच्या प्रचार व प्रसारात योगदान व स्थानिक आचार्यांची परवानगी आवश्यक आहे.

सुनिश्चित दिनांक: प्रत्येक वर्षी 2 ते 17 फेब्रुवारी.

स्थानिक मागणी लक्षात ठेऊन ज्या केंद्रात एकट्या निवासाची सोय असेल, ते केंद्र या गंभीर शिबिराला आपल्या कार्यक्रम पत्रिकेत स्थान देऊ शकतात.

ॐ दीर्घ शिबिरांसाठी नवीन संशोधित आवेदन पत्राचाच वापर करावा. ह्याला धम्मगिरी अथवा अन्य दीर्घ शिबिरांच्या केंद्रातून प्राप्त करता येईल. (वरील सर्व शिबिरांचे आवेदन पत्र एकसारखे आहे.) हिंदी वेबसाट हेतु लिंक- www.hindi.dhamma.org

इगतपुरी एवं महाराष्ट्र

धम्मगिरि : इगतपुरी (महाराष्ट्र)

विपश्यना विश्व विद्यापीठ, इगतपुरी-422403, नाशिक, फोन: (02553) 244076, 244086, 244144, 244440 (केवळ कार्यालयीन वेळेत सकाळी: 10 ते सायं 5 वाजेपर्यंत). फॅक्स: 244176. Email: info@giri.dhamma.org (नोंदणीविना प्रवेश बिल्कुल नाही) दहा-दिवसीय: 25-12-21 ते 5-1-2022, 2022» 8 ते 19-1, 23-2 ते 6-3, 9 ते 20-3, 23-3 ते 3-4, 19 ते 30-4, 4 ते 15-5, 18 ते 29-5, 1 ते 12-6, 15 ते 26-6, 29-6 ते 10-7, 27-7 ते 7-8, 10 ते 21-8, 24-8 ते 4-9, 7 ते 18-9, 21-9 ते 2-10, 19 ते 30-10, 16 ते 27-11, 30-11 ते 11-12, 25-12-22 ते 5-1-2023, ० सतिपट्टन: 2022» 21 ते 29-1, 6 ते 14-10, समन्वयक क्षेत्रीय आचार्य तथा आचार्य सम्मेलन: 2022» 13-12-2022, सहायक आचार्य सम्मेलन: 2022» 14 ते 16-12-2022, सहायक आचार्य कार्यशाळा: 2022» 17 ते 20-12-2022, प्रशिक्षक कार्यशाळा: 2022» 21-12-2022, (या वर्षी डिसेंबर महिन्यात होणाऱ्या सर्व मिटिंग आणि कार्यशाळा कोविडमुळे स्थगित केली गेली आहेत. सर्वकाही ऑनलाइन होईल.) कृतज्ञता-शिबिर: 2022» 2 ते 17-2,

∞ दीर्घ-शिबिर: विशेष दस-दिवसीय: 2022» 13 ते 24-7, (गंभीर सूचना- ० कृपया लक्ष घ्यावे की धम्मगिरीत बुकिंग केल्याशिवाय येऊ नये, परत पाठवतांना शिबिरार्थीलाही लास होतो व आम्हालाही. ० ज्या क्षेत्रात केंद्र आहे, त्या क्षेत्राच्या लोकांनी तेथेच आवेदन करावे. विशेष कारणाने धम्मगिरीत त्यांचे आवेदन स्वीकारले जाणार नाहीत. ० कृपया स्वीकृति-पत्र आपल्या सोबत अवश्य आणावे. ० येणे शक्य नसल्यास तशी सूचना वेळेआगोदर अवश्य कळवावी.)

धम्मतपोवन-1 : इगतपुरी (महाराष्ट्र)

∞ दीर्घ-शिबिर: 45-दिवसीय: 19-12 ते 3-2-2022,

धम्मतपोवन-2 : इगतपुरी (महाराष्ट्र)

दहा-दिवसीय एकजीव्यटिव शिबिर:

∞ दीर्घ-शिबिर: 60-दिवसीय: 17-12 ते 16-2-2022.

धम्मपत्तन : गोराई, बोरीवली, मुंबई

धम्मपत्तन, विपश्यना केन्द्र, एस्सेल वर्ल्ड के पास, गोराई खाडी, बोरीवली (पश्चिम) मुंबई-- 400 091, फोन: +91 8291894650, टेली. (+09122) 50427518, Ext. No. (पुरुष कार्यालय) 519 (50427519), (महिला कार्यालय) 546 (50427546), (सुबह 11 ते सायं 5 बजे तक); Website: www.pattana.dhamma.org, दस-दिवसीय एकजीव्यटिव शिबिर: 22-12 ते 2-1-2022 2022» 5 ते 16-1, 19 ते 30-1, 26-2 ते 9-3, 23-3 ते 3-4, 6 ते 17-4, 20-4 ते 1-5, 3 ते 14-5, 17 ते 28-5, 8 ते 19-6, 22-6 ते 3-7, 5 ते 16-7, 19 ते 30-7, 18 ते 29-8, 31-8 ते 11-9, 13 ते 24-9, 28-9 to 9-10, 12 ते 23-10, 26-10 ते 6-11, 9 ते 20-11, 23-11 ते 4-12, 7 ते 18-12, 21-12 ते 1-1-2023, ∞ सतिपट्टन: 2022» 12 ते 20-3, 1 ते 9-8, 3-दिवसीय: 2022» 12 ते 15-8, ∞ कृतज्ञता शिबिर 20-दिवसीय: 2022» 2 ते 23-2, Email: registration_pattana@dhamma.net.in; ऑनलाइन बुकिंग: www.dhamma.org/en/schedules/schpattana.shtml "धम्मपत्तन" विपश्यना केंद्रात केवळ 90 साधकांसाठी स्थान आहे. त्यामुळे सर्व साधकांना विनंती आहे की ज्यांना शिबिरासाठी स्वीकृति मिळाली, त्यांनीच यावे आणि ज्यांना स्वीकृति मिळाली नाही, त्यांनी कृपया कोणत्याही प्रकारचा आग्रह करू नये. o कृपया आपला आपात्कालीन फोन-संपर्क (रोजराचा असला तरी) अवश्य लिहावा.)

एक दिवसीय शिबिर : ग्लोबल विपश्यना पॅगोडा, गोराईगांव, मुंबई प्रत्येक रविवारी- सकाळी 11 ते सायं 4 वाजेपर्यंत (पॅगोड्याच्या घुमटात होते, त्यामुळे साधकांना भगवान बुद्धांच्या पावन धातूच्या सान्निध्यात ध्यान करण्याची संधी प्राप्त होते.) **संपर्क**: फोन: 022-28452235. Email: info@globalpagoda.org; कृपया आपल्यासोबत पिण्याच्या पाण्याची बाटली अवश्य आणावी. पिण्याचे पाणी मोठ्या बाटलीत (20 लीटर) उपलब्ध राहिल. त्यातून आपली बाटली भरून आपल्याजवळ ठेवता येईल.

चेणाच्या दर्शकांसाठी लघू आनापान शिबिर

ग्लोबल पॅगोड्यात रोज सकाळी 11 ते दुपारी 4 वाजेपर्यंत पंधरा-वीस मिनिटांचे इंग्रजी हिंदी लघू आनापान प्रशिक्षण सल सुरु असते. सकाळी 11 वाजता प्रथम सल व दुपारी 4 वाजता अंतिम सल. यात भाग घेणाऱ्याला पूर्ण प्रशिक्षण सलात बसणे अनिवार्य आहे

धम्मविपुल : बेलापुर (नवी मुंबई)

प्लॉट नं. 91 ए; सेक्टर 26, पारसीक हिल, सीबीडी बेलापुर, (पारसीक हिल, सीबुड दारावे रेल्वे स्टेशन जवळ हर्बर लाईन) नवी मुंबई 400 614. **संपर्क**: फोन: 022-27522277, 27522404/03 (सकाळी 11 ते सायं 5 वाजेपर्यंत). Email: dhammavipula@gmail.com, बुकिंग केवळ ऑनलाइन: http://www.vipula.dhamma.org/ **दहा-दिवसीय: 2022»** 3 ते 14-1, 9 ते 20-2, 23-2 ते 6-3, 9 ते 20-3, 23-3 ते 3-4, 6 ते 17-4, 20-4 ते 1-5, 4 ते 15-5, 18 ते 29-5, 1 ते 12-6, 15 ते 26-6, 29-6 ते 10-7, 13 ते 24-7, 27-7 ते 7-8, 10 ते 21-8, 24-8 ते 4-9, 7 ते 18-9, 21-9 ते 2-10, 5 ते 16-10, 19 ते 30-10, 2 ते 13-11, 16 ते 27-11, 30-11 ते 11-12, 21-12 ते 1-1-23, **1-दिवसीय**: प्रत्येक रविवारी. सामू. साधना: दररोज सकाळी: 9 ते रात्री 9 पर्यंत, साधक आपल्या वेळेनुसार येऊन ध्यान करू शकतात, ∞ कृतज्ञता-शिबिर 20 दिवसीय: 2022» 16-1 ते 6-2,

धम्मवाहिनी : टिटवाळा

मुंबई परिसर विपश्यना केंद्र, गांव रुंदे, टिटवाळा (पूर्व) कल्याण, जि. ठाणे. Website www.vahini.dhamma.org, नोंदणी केवळ ऑनलाइन; Email: vahini.dhamma@gmail.com **संपर्क**: मोबाईल: 97730-69978, 9004620434, केवळ कार्यालयाच्या दिवशी- 12 ते सायं 6 वाजेपर्यंत. **दहा-दिवसीय: 2022»** 8 ते 19-1, 22-1 ते 2-2, 5 ते 16-2, 19-2 ते 2-3, 5 ते 16-3, 19 ते 30-3, 2 ते 13-4, 16 ते 27-4, 30-4 ते 11-5, 14 ते 25-5, 28-5 ते 8-6, 11 ते 22-6, 25-6 ते 6-7, 9 ते 20-7, 23-7 ते 3-8, 6 ते 17-8, 3 ते 14-9, 17 ते 28-9, 1 ते 12-10, ∞ दीर्घ-शिबिर: विशेष दस-दिवसीय: 2022» 20 ते 31-8,

धम्मवाटिका : पालघर

पालघर विपश्यना केंद्र, गट नं. 198-2/ए, अल्याली क्रिकेट ग्राउंडच्या मागे, अल्याली, पालघर-401404, **संपर्क** केंद्र 91 9637101154, Email: info@vatika.dhamma.org, **संपर्क**: 1) श्री इराणी, मो. 9270888840, 2) श्री अनिल जाधव, मो. 91 9049151464, Website: vatika.dhamma.org, **दहा-दिवसीय**: (केवळ पुरुष) **2021»** 25-12-21 ते 5-1-22, **2022»** 13 ते 24-2, 26-2 ते 9-3, 9 ते 20-4, 6 ते 17-5, 21-5 ते 1-6, 22-6 ते 3-7, 6 ते 17-7, 20 ते 31-7, 6 ते 17-8, 19 ते 30-9, 8 ते 19-10, 29-10 ते 9-11, 26-11 ते 7-12, 24-12 ते 4-1-23 (केवळ स्त्रियां) **2022»** 8 ते 19-1, 29-1 ते 9-2, 23-4 ते 4-5, 8 ते 19-6, 5 ते 16-9, 12 ते 23-11, 10 ते 21-12, **#ST:** (केवळ पुरुष) **2022»** 21 ते 29-3, 21 ते 29-8, **3-दिवसीय**: (केवळ पुरुष) **2022»** 23 ते 26-1, 11 ते 14-3,

धम्मनन्द : पुणे (महाराष्ट्र)

पुणे विपश्यना केंद्र, (नोंदणीविना प्रवेश नाही) मरकळ गावाजवळ, आळंदी पासून 8 कि.मी. **दहा-दिवसीय**: (केवळ हिंदी व मराठी भाषी) **2022»** 8 ते 19-1, 12 ते 23-2, 12 ते 23-3, 9 ते 20-4, 9 ते 20-4, 14 ते 25-5, 11 ते 22-6, 9 ते 20-7, 13 ते 24-8, 10 ते 21-9, 8 ते 19-10, 12 ते 23-11, 10 ते 21-12, (केवळ हिंदी व इंग्रजी भाषी) **2021»** 25-12 ते 5-1, **2022»** 22-1 ते 2-2, 26-3 ते 6-4, 23-4 ते 4-5, 28-5 ते 8-6, 25-6 ते 6-7, 23-7 ते 3-8, 27-8 ते 7-9, 24-9 ते 5-10, 26-11 ते 7-12, 24-12 ते 4-1, ∞ सतिपट्टन: (केवळ हिंदी व इंग्रजी भाषी) **2022»** 29-10 ते 6-11, (केवळ हिंदी व मराठी भाषी) **2022»** 26-2 ते 6-3, **3-दिवसीय: 2022»** 3 ते 6-2, 5 ते 8-5, 4 ते 7-8, 20 ते 23-10, **संपर्क**: पुणे विपश्यना समिती, फोन: (020) 24468903, 24436250. Email: info@ananda.dhamma.org; टि.फैक्स: 24464243.

धम्मपुण्य : पुणे शहर (स्वारगेट)

पुणे विपश्यना समिती, नेहरू स्टेडियमसमोर, स्वारगेट वॉटर वर्क्सच्या मागे, आनंद मंगल कार्यालयाजवळ, दादावाडी, पुणे-411002. फोन: (020) 24436250. Email: info@punna.dhamma.org **दस-दिवसीय**: (केवळ हिंदी व इंग्रजी भाषी) **2022»** 2 ते 13-1, 6 ते 17-2, 6 ते 17-3, 3 ते 14-4, 5 ते 16-6, 3 ते 14-7, 7 ते 18-8, 2 ते 13-10, 6 ते 17-11, 4 ते 15-12, (केवळ हिंदी व मराठी भाषी) **2022»** 16 ते

27-1, 20-2 ते 3-3, 20 ते 31-3, 17 ते 28-4, 19 ते 30-6, 17 ते 28-7, 21-8 ते 1-9, 18 ते 29-9, 20-11 ते 1-12, 18 ते 29-12, ∞ सतिपट्टन: **2022»** 4 ते 12-9, **3-दिवसीय**: (केवळ हिंदी व मराठी भाषी) **2022»** 13 ते 16-10, (केवळ हिंदी व इंग्रजी भाषी) **2022»** 27 ते 30-10, **2-दिवसीय**: (केवळ हिंदी व मराठी भाषी) **2022»** 2 ते 4-6, (केवळ हिंदी व इंग्रजी भाषी) **2022»** 15 ते 17-9, **किशोरोंचे शिबिर: 2022»** 1 ते 9-5, **किशोरोंचे शिबिर: 2022»** 15 ते 23-5, **1-दिवसीय**: प्रत्येक महिन्यात दुसऱ्या गुरुवारी व चौथ्या रविवारी सकाळी: 8:30 ते 4:30 पर्यंत, # **2-दिवसीय वाळ-शिबिर**: (9 ते 18 वर्ष) (मुले) 10 ते 11-5, (मुली) 13 ते 14-5, # **वाळ-शिबिर**: (9 ते 18 वर्ष) प्रत्येक महिन्यात पहिल्या व तिसऱ्या रविवारी (सकाळी: 8 ते दुपारी 2.30 पर्यंत)

दीर्घ शिबिर कार्यक्रम (भारत)

विशेष 10-दिवसीय

17 ते 28-1-2022	धम्मसुवत्थी - श्रावस्ती (उ. प्र.)
24-1 ते 4-2-2022	धम्म अम्बिका : दक्षिण गुजरात, गुजरात
18-2 ते 1-3-2022	धम्मचक्र - सारनाथ (उ. प्र.)
10 ते 21-3-2022	धम्मपीठ - अहमदाबाद (गुजरात)
6 ते 17-4-2022	धम्मनाग - नागपुर (महाराष्ट्र)
10 ते 21-4-2022	धम्मथली - जयपुर (राजस्थान)
1 ते 12-6-2022	धम्मखेत - हैदराबाद (तेलंगाना)
19 ते 30-6-2022	धम्मथली - जयपुर (राजस्थान)
13 ते 24-7-2022	धम्मगिरि - इगतपुरी (महाराष्ट्र)
14 ते 25-7-2022	धम्मपट्टान - सोनीपत (हरियाणा)
19 ते 30-7-2022	धम्मलक्षणा - लखनऊ (उ. प्र.)
9 ते 20-8-2022	धम्मभण्डार - भंडारा (महाराष्ट्र)
20 ते 31-8-2022	धम्मवाहिनी - टिटवाळा
20 ते 31-8-2022	धम्म पुष्कर - पुष्कर (अजमेर, राजस्थान)
14 ते 25-9-2022	धम्म पाल, भोपाल, (म.प्र.)
29-8 ते 9-9-2022	धम्म अम्बिका : दक्षिण गुजरात, गुजरात
6 ते 17-10-2022	धम्मबोधि - बोधगया (बिहार)
9 ते 20-10-2022	धम्मथली - जयपुर (राजस्थान)
11 ते 22-10-2022	धम्मपट्टान - सोनीपत (हरियाणा)
12 ते 23-10-2022	धम्मसेतु - चेन्नई (तमिलनाडु)
20-11 ते 1-12-2022	धम्मकल्याण - कानपुर (उ. प्र.)
14 ते 25-12-2022	धम्मपाल - भोपाल (म.प्र.)
20 ते 31-12-2022	धम्मपुब्बज - चूरू (राजस्थान)
28-12 ते 8-1-2023	धम्मखेत - हैदराबाद (तेलंगाना)

कृतज्ञता शिबिर

2 ते 17-2-2022	धम्मगिरि - इगतपुरी (महाराष्ट्र)
2 ते 17-2-2022	धम्मसरोवर - धुळे (महाराष्ट्र)
2 ते 17-02-2022	धम्मनाग - नागपुर (महाराष्ट्र)
2 ते 17-02-2022	धम्मलक्षणा - लखनऊ (उ. प्र.)
2 ते 17-2-2022	धम्मपुब्बज - चूरू (राजस्थान)
2 ते 17-2-2022	धम्मसेतु - चेन्नई (तमिलनाडु)
2 ते 17-2-2022	धम्म मधुरा - मडुराई (तमिलनाडु)
2 ते 17-2-2022	धम्म नागार्जुन - 2 नागार्जुनसागर (तेलंगाना)
2 ते 17-2-2022	धम्मखेत - हैदराबाद (तेलंगाना)
2 ते 17-2-2022	धम्मालय - कोल्हापुर (महाराष्ट्र)
2 ते 17-2-2022	धम्मपाटलिपुत्र - पटना (बिहार)
2 ते 17-2-2022	धम्मअनाकुल - खापरखेडा फाटा, तेलहारा (अकोला)
1 ते 16-2-2023	धम्मदिवाकर - मेहसाणा (गुजरात)
26-1 ते 10-2-2022	धम्मपीठ - अहमदाबाद (गुजरात)

20-दिवसीय

16-1 ते 6-2-2022	धम्मविपुल - बेलापुर (नवी मुंबई)
2 ते 23-2-2022	धम्मपत्तन - गोराईगांव, मुंबई
6 ते 27-2-2022	धम्मथली - जयपुर (राजस्थान)
2 ते 23-2-2022	धम्मसेतु - चेन्नई (तमिलनाडु)
2 ते 23-2-2022	धम्मपफुल्ल - अलूर, बंगलूरू (कर्नाटक)
23-2 ते 16-3-2022	धम्मसिन्धु - मांडवी-कच्छ (गुजरात)
1 ते 22-3-2022	धम्मपीठ - अहमदाबाद (गुजरात)
19-4 ते 10-5-2022	धम्मपट्टान - सोनीपत (हरियाणा)
4 ते 25-5-2022	धम्म नागार्जुन - 2 - नागार्जुन सागर (तेलंगाना)
1 ते 22-6-2022	धम्मखेत - हैदराबाद (तेलंगाना)
10 ते 31-7-2022	धम्म पुष्कर - पुष्कर (अजमेर, राजस्थान)
17-7 ते 7-8-2022	धम्मकानन - बालाघाट (म.प्र.)
1 ते 22-8-2022	धम्मबोधि - बोधगया (बिहार)
1 ते 22-8-2022	धम्मपट्टान - सोनीपत (हरियाणा)
3 ते 24-8-2022	धम्मचक्र - सारनाथ (उ. प्र.)
8 ते 29-9-2022	धम्मपाल - भोपाल (म.प्र.)
8 ते 29-9-2022	धम्मसुवत्थी - श्रावस्ती (उ. प्र.)

13-8 ते 3-9-2022	धम्मदिवाकर - मेहसाणा (गुजरात)
16-8 ते 6-9-2022	धम्मालय - कोल्हापुर (महाराष्ट्र)
19-8 ते 9-9-2022	धम्म अम्बिका - दक्षिण गुजरात, गुजरात
9 ते 30-9-2022	धम्मगाढ - बिलासपुर (छत्तीसगढ)
6 ते 27-10-2022	धम्मबोधि - बोधगया (बिहार)
28-10 ते 17-11-2022	धम्मसरोवर - धुळे (महाराष्ट्र)
28-10 ते 18-11-2022	धम्मथली - जयपुर (राजस्थान)
11-11 ते 2-12-2022	धम्म पुष्कर - पुष्कर (अजमेर, राजस्थान)
4 ते 25-12-2022	धम्मलक्षणा - लखनऊ (उ. प्र.)
28-12 ते 18-1-2023	धम्मखेत - हैदराबाद (तेलंगाना)

30-दिवसीय

21-12-2021 ते 21-1-2022	धम्म अम्बिका - दक्षिण गुजरात, गुजरात
16-1 ते 16-2-2022	धम्मकानन - बालाघाट (म.प्र.)
30-1 ते 2-3-2022	धम्मकेतु - दुर्गा (छत्तीसगढ)
2-2 ते 5-3-2022	धम्मसेतु - चेन्नई (तमिलनाडु)
6-2 ते 9-3-2022	धम्मथली - जयपुर (राजस्थान)
9-2 ते 12-3-2022	धम्मबोधि - बोधगया (बिहार)
23-2 ते 26-3-2022	धम्मसिन्धु - मांडवी-कच्छ (गुजरात)
27-2 ते 30-3-2022	धम्मपट्टान - सोनीपत (हरियाणा)
28-2 ते 31-3-2022	धम्मसुवल्थी - श्रावस्ती (उ. प्र.)
4-5 ते 4-6-2022	धम्म नागाज्जुन - 2 - नागार्जनसागर (तेलंगाना)
28-5 ते 28-6-2022	धम्मपट्टान - सोनीपत (हरियाणा)
1-6 ते 2-7-2022	धम्मखेत - हैदराबाद (तेलंगाना)
10-7 ते 10-8-2022	धम्म पुष्कर - पुष्कर (अजमेर, राजस्थान)
1-8 ते 1-9-2022	धम्मबोधि - बोधगया (बिहार)
3-8 ते 3-9-2022	धम्मदिवाकर - मेहसाणा (गुजरात)
16-8 ते 16-9-2022	धम्मालय - कोल्हापुर (महाराष्ट्र)
28-8 ते 28-9-2022	धम्मपट्टान - सोनीपत (हरियाणा)
8-9 ते 9-10-2022	धम्मपाल - भोपाल (म.प्र.)
26-10 ते 26-11-2022	धम्म नागाज्जुन - 2 - नागार्जनसागर (तेलंगाना)
28-10 ते 28-11-2022	धम्मथली - जयपुर (राजस्थान)
30-10 ते 30-11-2022	धम्मचक्र - सारनाथ (उ. प्र.)
5-11 ते 6-12-2022	धम्मपीठ - अहमदाबाद (गुजरात)
11-11 ते 12-12-2022	धम्म पुष्कर - पुष्कर (अजमेर, राजस्थान)
28-12 ते 28-1-2023	धम्मखेत - हैदराबाद (तेलंगाना)

45-दिवसीय

21-12-2021 ते 5-2-2022	धम्म अम्बिका - दक्षिण गुजरात, गुजरात
1-1 ते 16-2-2022	धम्मसिन्धु - मांडवी-कच्छ (गुजरात)
6-2 ते 24-3-2022	धम्मथली - जयपुर (राजस्थान)
9-2 ते 27-3-2022	धम्मबोधि - बोधगया (बिहार)
23-2 ते 10-4-2022	धम्मसिन्धु - मांडवी-कच्छ (गुजरात)
27-2 ते 14-4-2022	धम्मपट्टान - सोनीपत (हरियाणा)
28-2 ते 15-4-2022	धम्मसुवल्थी - श्रावस्ती (उ. प्र.)
1-6 ते 17-7-2022	धम्मखेत - हैदराबाद (तेलंगाना)
16-8 ते 1-10-2022	धम्मालय - कोल्हापुर (महाराष्ट्र)
15-10 ते 30-11-2022	धम्मसुवल्थी - श्रावस्ती (उ. प्र.)
26-10 ते 11-12-2022	धम्म नागाज्जुन - 2 - नागार्जनसागर (तेलंगाना)
27-10 ते 12-12-2022	धम्मपट्टान - सोनीपत (हरियाणा)
5-11 ते 21-12-2022	धम्मपीठ - अहमदाबाद (गुजरात)
14-12-22 ते 29-1-2023	धम्म नागाज्जुन - 2 - नागार्जनसागर (तेलंगाना)
21-12-2021 ते 5-2-2022	धम्म अम्बिका - दक्षिण गुजरात, गुजरात

धम्मअजन्ता : औरंगाबाद (महाराष्ट्र)

अजन्ता अंतर्राष्ट्रीय विपश्यना समिती, गट नं. 45 रामपुरी, वैजापुर रोड, औरंगाबाद-431003. संपर्क: फोन: (0240) 2040444, मोबाईल: 94222-11344, 99218-17430. Email: info@dhammaajanta.org; दस-दिवसीय: 29-12 ते 9-1-2022, 2022» 12 ते 23-1, 26-1 ते 6-2, 9 ते 20-2, 23-2 ते 6-3, 9 ते 20-3, 23-3 ते 3-4, 20-4 ते 1-5, 4 ते 15-5, 25-5 ते 5-6, 8 ते 19-6, 22-6 ते 3-7, १ सतिपट्टान: 2022» 4 ते 12-4, 2-दिवसीय: 2022» 15 ते 17-4, किशोरांचे शिबिर: 2022» 16 ते 24-5,

धम्मसरोवर : धुळे (महाराष्ट्र)

खान्देश विपश्यना साधना केंद्र, डेडगाव जलशुद्धिकरण केंद्राजवळ, म. पो. तिखी, जिल्हा- धुळे, पिन: 424002; (नोंदणीविना प्रवेश नाही) (केंद्रपर्यंत जाण्यासाठी पाच कंदीलजवळ “शेरे पंजाब लॉज” जवळ पोहोचवा तिथून तिखी गावासाठी ऑटोरिक्षा भेटतात.) दहा-दिवसीय: 2022» 2 ते 13-1, 16 ते 27-1, 20-2 ते 3-3, 6 ते 17-3, 3 ते 14-4, 17 ते 28-4, 8 ते 19-5, 22-5 ते 2-6, 5 ते 16-6, 3 ते 14-7, 17 ते 28-7, 14 ते 25-8, 4 ते 15-9, 18 ते 29-9, 9 ते 20-10, 20-11 ते 1-12, 4 ते 15-12, १ सतिपट्टान: 2022» 20 ते 29-3, 19 ते 28-6, 31-7 ते 9-8, 18 ते 27-12, 2-दिवसीय: 2022» 28 ते 30-1, 4 ते 6-5, 27 ते 29-8, 2 ते 4-10, # 1-दिवसीय बाळ-शिबिर: 2021» 29-12, 30-12, 2022» 1-5, 21-10, 29-12. 30-12,

० कृतज्ञता-शिबिर: 2022» 2 ते 17-2,
० दीर्घ-शिबिर: विशेष दहा-दिवसीय: 20-दिवसीय: 2022» 28-10 ते 17-11, संपर्क: डॉ. देवरे, फोन: 222861, मोबा. 99226-07718, Email: info@sarovara.dhamma.org

धम्मसिद्धपुरी : भाटेगाव, सोलापुर

धम्मसिद्धपुरी विपश्यना ध्यान केंद्र, ऑफ विजापुर रोड, भाटेवाडी जवळ, सोरेगाव - डोंगगाव चा रस्ता, सोरेगाव पासून 4 कि.मी. ता. उत्तर सोलापुर, जिला. सोलापुर-413002, Email: solapurvipassana@gmail.com, संपर्क: 1) श्री सम्राट पाटील, मोबा. 7620592920, 9011908000, 2) श्री भालचंद्र उकरंदे, मोबा. 9860759866, दहा-दिवसीय: 2021» 29-12 ते 9-1,

धम्मालय : कोल्हापुर (महाराष्ट्र)

दक्खिन विपश्यना अनुसंधान केंद्र, (नोंदणीविना प्रवेश नाही) रामलिंग रोड, आलते पार्क, आलते, ता. हातकनंगले (रेल्वे स्टेशन), जि. कोल्हापुर- 416123. Email: info@alaya.dhamma.org, फोन: संपर्क: मोबा. 97674-13232. 9697933232, 7420943232, दहा-दिवसीय: (हिंदी व इंग्रजी भाषी) 2022» 2 ते 13-1, 16 ते 27-1, 19-2 ते 2-3, 6 ते 17-3, 20 ते 31-3, 3 ते 14-4, 17 ते 28-4, (1 ते 12-5 केवळ स्त्रियांसाठी), 20 ते 31-5, 3 ते 14-6, 17 ते 28-6, 1 ते 12-7, 15 ते 26-7, 29-7 ते 9-8, 6 ते 17-10, 28-10 ते 8-11, 12-11 ते 23-11, 26-11 ते 7-12, 10 ते 21-12, १ सतिपट्टान: (हिंदी व इंग्रजी भाषी) 2022» 22 ते 31-3, 3 ते 12-7, 8 ते 17-10, 3-दिवसीय: (हिंदी एवं अंग्रेजी भाषी) 2022» 14 ते 17-5, 19 ते 22-10, 26 ते 29-12, कृतज्ञता-शिबिर: 2022» 2 ते 17-2,

० दीर्घ-शिबिर: 20-दिवसीय: 2022» 16-8 ते 6-9, 30-दिवसीय: 2022» 16-8 ते 16-9, 45-दिवसीय: 2022» 16-8 ते 1-10,

धम्मसुगंध : भोसे (सांगली)

सांगली विपश्यना साधना केंद्र, गट नं. 564, तलाव रोड, यल्लमा मंदीराजवळ, खामकरवाडी, भोसे - 416420, ता. मिरज, जि. सांगली, Email: info@sugandha.dhamma.org, फोन: 9422410436, 9403841943, online registration www.dhamma.org/en/schedules/schsugandha, संपर्क: 1) डॉ. अमोत पाटिल, मोबा. 9222161236, 2) श्री संजय चौगुले, मोबा. 7249711008, दहा-दिवसीय: (केवळ पुरुष) 2-दिवसीय: (1-दिवसीय: प्रत्येक महिन्यात पहिल्या रविवारी, स्थान: निशिधी मालवाडी पो. भिलवाडी, ता. पलूस जिल्हा:- सांगली) (1-दिवसीय: प्रत्येक महिन्यात दुसऱ्या रविवारी # बाळ-शिबिर: प्रत्येक महिन्यात तिसऱ्या रविवारी (8 ते 15 वर्ष) सकाळी 9 ते दुपारी 3 पर्यंत स्थान: मानव राहत ट्रस्ट, तिसरा माळा, सीव्हील हॉस्पिटलजवळ, सांगली)

धम्मनाग : नागपुर (महाराष्ट्र)

नागपुर विपश्यना केंद्र, माहुरझरी गाव, नागपुर-कलमेश्वर रोडजवळ. Email: info@naga.dhamma.org, संपर्क: मोबाईल: 9403870195, 9422182336, 9370990771, 9423403294. (नोंदणीविना प्रवेश नाही) दहा-दिवसीय: 2022» 4 ते 15-1, 18 ते 29-1, 23-2 ते 6-3, 23-3 ते 3-4, 20-4 ते 1-5, 8 ते 19-6, 22-6 ते 3-7, 6 ते 17-7, 20 ते 31-7, 3 ते 14-8, 17 ते 28-8, 31-8 ते 11-9, 14 ते 25-9, 28-9 ते 9-10, 12 ते 23-10, 26-10 ते 6-11, 9 ते 20-11, 23-11 ते 4-12, 7 ते 18-12, १ सतिपट्टान: 2021» 24-12 ते 1-1-2022, 2022» 27-5 ते 4-6, 24-12 ते 1-1-2023, 3-दिवसीय: 2022» 17 ते 20-3, 19 ते 22-12, 1-दिवसीय: 2022» 16-5, किशोरींचे शिबिर: 2022» 3 ते 11-5, किशोरांचे शिबिर: 2022» 18 ते 26-5, सहायक आचार्य कार्याशाळा: 2022» 9 ते 13-3, ० कृतज्ञता-शिबिर: 2022» 2 ते 17-2,
० दीर्घ-शिबिर: विशेष दहा-दिवसीय: 2022» 6 ते 17-4, संपर्क: सचिव, कल्याणमित्र चॅरिटेबल ट्रस्ट, अभ्यंकर स्मारक भवन, अभ्यंकर रोड, घन्तोली, नागपुर-440012. फोन: 0712- 2458686, 2420261. (सर्व पत्र-व्यवहार संपर्क पत्त्यावर करावा.)

धम्मसुगति : सुगतनगर (नागपुर)

विपश्यना साधना केंद्र, सुगतनगर, नागपुर-14, फोन नं. (0712)2630115. दहा-दिवसीय: 2022» (केवळ पुरुष) 5 ते 16-1, 2 ते 13-3, (स्त्रियां व पुरुष) 1 ते 12-4, 1 ते 12-6, 6 ते 17-7, 3 ते 14-10, 20 ते 31-12, (केवळ स्त्रियां) 2 ते 13-2, 3 ते 14-8, 20 ते 31-8, 3 ते 14-9, 19 ते 30-9, (केवळ भिक्खु) 2 से 13-11, १ सतिपट्टान: 2021» 22 ते 30-12, 2022» 23 ते 31-7, 7 ते 15-12, 3-दिवसीय: 2022» 25 ते 28-2, 26 ते 29-3, 24 ते 27-11, किशोरांचे शिबिर: 2022» 4 ते 11-5, किशोरींचे शिबिर: 2022» 21 ते 29-5, 1-दिवसीय: 2022» 1-1, 23-1, 30-1, 20-3, 12-6, 13-11, 18-12, # 3-दिवसीय बाल-शिबिर: 2022» (केवळ मुली 12 ते 15 वर्ष) 23 ते 26-6, (केवळ मुले 12 ते 15 वर्ष) 28 ते 31-10, # बाल-शिबिर: 2022» (केवळ मुले 8 ते 12 वर्ष) 24-4, (केवळ मुली 8 ते 12 वर्ष) 15-5, (मुले मुली 8 ते 12 वर्ष) 17-7, सामू. साधना: 2022» 14-4, 14-10, 6-12, प्रत्येक रविवारी सकाळी: 8 ते 9; # बाल आनापान: प्रत्येक रविवारी सकाळी: 8 ते 8:45, आनापान सामू. साधना: दररोज सायं. 6 ते 7,

धम्ममल्ल : यवतमाल (महाराष्ट्र)

विपश्यना केंद्र, धनश्री नगर, आय. टी. आय. मागे, पिंपळगाव बायपास, यवतमाल - 445001, संपर्क: 1) श्री ई. डी. गडलिंग, मोबा. 9422865661, 2) डॉ. राजकुमार भगत, मोबा. 9423432475. दहा-दिवसीय: 1-दिवसीय: # बाळ-शिबिर: 26-12, संपर्क: 1) श्री ई. डी. गडलिंग, मोबा. 9422865661, 2) डा. राजकुमार भगत, मोबा. 9423432475, 3) देवेंद्र मेश्राम 9822235527.

चिटकी (बर्धा): धम्मकुटी विपश्यना केंद्र, चिटकी, पुलगाव, पो. कवठा, ता. देवळी, जि. वर्धा, दहा-दिवसीय: संपर्क: श्री. खंडारे, फोन: 07158-284372, मोबा. 9028494401, श्री भेले, मोबा. 9834603076,

तुमसर (भंडारा): दहा-दिवसीय: 2022» 19 ते 30-1, 23-2 ते 6-3, 23-3 ते 3-4, 30-11 ते 11-12, 20 ते 31-12, # बाळ-शिबिर: 2022» 30-1, 6-3, 3-4, 9-11, 11-12, स्थान: बुद्धविहार अण्ड वेलफेअर सेंटर, चुल्हाड, तुमसर, जि. भंडारा मोबा. 096236-68240, संपर्क: 1) श्री डोंगरे, मोबा. 6260450436, 2) श्री चौरे, मोबा. 98904-41071, 3) श्री विजु गोंडाणे, मोबा. 096236-68240,

रोहणागांव: (पवनी, भंडारा): दहा-दिवसीय: 2022» 22-12 ते 2-1, 12 ते 23-1, (9 ते 20-3 केवळ भिक्खु) 30 ते 10-4, 11 ते 22-5, 1 ते 12-6, 6 ते 17-7, 10 ते 21-8, 19 ते 30-10, 9 ते 20-11, 7 ते 18-12, १ सतिपट्टान: 2022» 12 ते 20-2, 17 ते 25-9, 3-दिवसीय: 2022» 7 ते 10-2, 27 ते 30-4, 12 ते 15-9, स्थान: विसुध्दमगो विपसना चॅरिटेबल ट्रस्ट, व्दारा संचालित - धम्मपवन विपश्यना केंद्र, रोहणागांव (पवनी) जि. भंडारा, संपर्क: 1) श्री शैलेश कांबळे, मोबा. 9923268962, 2) श्री माधव रामटेके, मोबा. 9223349183,

धम्मभण्डार : भंडारा (महाराष्ट्र)

विपश्यना केंद्र, राहुल कॉलनी, रेवे लान्जवळ, सहकार नगर, भंडारा 441904, दहा-दिवसीय: 2022» 5 ते 16-1, 1 ते 12-2, 1 ते 12-3, 19 ते 30-7, 6 ते 17-9, 11 ते 22-10, 15 ते 26-11, 7 ते 18-12, ४ सतिपट्टान: 2022» 2 ते 10-4, 3 ते 11-11, 3-दिवसीय:2022» 17 ते 23-3, 2-दिवसीय:2021» २० ते 26-12, 2022» 18 ते 20-2, 1-दिवसीय: 2022» 16-1, 30-1, 24-4, 16-5, 19-6, 21-8, 25-9, 27-11, 18-12, # 2-दिवसीय बाल-शिबिर: 2021» 1 ते 2-5, # 1-दिवसीय बाल-शिबिर: 2022» 27-2, 26-4, 10-5, 24-5, 14-6, 28-6, 31-7, 25-8, 9-10, 25-12, धम्मसम्मेलन: 2022» 13-2, ∞ दीर्घ-शिबिर: विशेष दहा-दिवसीय: 2022» 9 ते 20-8, संपर्क: सलूजा, 09423673572, चौर, 9890441071, विनोद, 9422833002, 7588749108,

धम्म निरंजन : नांदेड

विपश्यना साधना केंद्र, नई डंकीण (गोदावरी नदी के किनारे) नांदेड, संपर्क: 1) श्री दहिवेले, मोबाइल: 9423148636. 2) श्री भावे, मोबा. 9421572499, दहा-दिवसीय: (केवल स्त्रियां) # 1-दिवसीय: 29-12, स्वयं शिबिर: प्रत्येक रविवारी सकाळी 6 ते 10 पर्यंत, # बाळ-आनापान ऑनलाईन शिबिर: महिन्यात तिसऱ्या रविवारी धम्मसेवक कार्यशाळा: 10-1,

धम्म वसुधा : हिवरा वधा

विपश्यना केंद्र, हिवरा पोस्ट झडशी, ता. सेलु, जि. वर्धा, Email: dhammavasudha@gmail.com 100, सागर, सुयोग नगर, नागपूर-440015. मोबा. दहा-दिवसीय: (केवल स्त्रियां जुन्या साधिका), संपर्क: 1) श्री बांते, 9326732550, 9326732547. 2) श्री काटवे, मोबा. 9890309738.

धम्मअनाकुल : खापरखेड़ा फाटा, तेल्हारा (अकोला)

विपश्यना साधना केंद्र, खापरखेड़ा फाटा, तेल्हारा-444108 जि. अकोला Email: info.anakula@vridhamma.org, Website: www.anakula.dhamma.org, मोबा. 9421156138, 9881204125, 9421833060, ऑनलाइन बुकिंग: https://www.dhamma.org/en/schedules/v2/schanakula#normal, Email: info.anakula@vridhamma.org दहा-दिवसीय: (केवल पुरुष) 29-12 ते 9-1-2022, (केवल स्त्रियां) 2022 » 12 ते 23-1-2022, 2022» 23-2 ते 6-3, 9 ते 20-3, 23-3 ते 3-4, 6 ते 17-4, 5 ते 16-5, 15 ते 26-6, (29-6 ते 10-7 केवल भिक्षु), 13 ते 24-7, 3 ते 14-8, 17 ते 28-8, 31-8 ते 11-9, 18 ते 29-9, 11 ते 22-10, 27-10 ते 7-11, 9 ते 20-11, 23-11 ते 4-12, 7 ते 18-12, 20 ते 31-12, ० सतिपट्टान: 2022 » 20 ते 28-4, 1 ते 9-10, 3-दिवसीय: 23 ते 26-12, 2022 » 26 ते 29-1, 28 ते 31-7, 2-दिवसीय: 19 ते 21-2, 1 ते 3-5, 13 ते 15-9, 1-दिवसीय: 2022» 23-1, 20-3, 17-4, 16-5, 26-6, 14-8, 29-9, 22-10, 4-12, 31-12. किशोरांचे शिबिर: 2022» 1 ते 9-6, किशोरांचे शिबिर: 2022» 21 ते 29-5, #1 दिवसीय बाल शिबिर 2022» 9-1, 6-3, 24-7, 28-8, 20-11, 18-12, कृतज्ञता-शिबिर: 2022» 2 ते 17-2, संपर्क: 1) विपश्यना चैरिटेबल ट्रस्ट, शेगांव, फोन: 95798-67890, 98812-04125. 2) श्री आनंद, मोबा. 94221-81970.

कोटंबा (यवतमाळ): दहा-दिवसीय: (पुरुष व स्त्रियां) 1-दिवसीय: हर रविवार सुबह 8 ते 3 तक # बाळ-शिबिर: 26-12, संपर्क: धम्मभूमि विपश्यना चैरिटेबल ट्रस्ट, कोटंबा ता. बाभुळगांव जि. यवतमाळ-445001. मोबा. 9822896453, 7776964808, 7038918204, 9175622575,

धम्म अमरावती: लुंबिनी मोगरा

विपश्यना केंद्र, लुंबिनी मोगरा, पो. भानखेडा, ता. जि. अमरावती, संपर्क: 1) श्री पी. रावत, मोबा. 8830593721, 2) श्री बाबुजी सिरसाट, मोबा. 8007676033, दहा-दिवसीय: 2022» 12 ते 23-1, 18-2 ते 1-3, 23-3 ते 3-4, 22-6 ते 3-7, 17 ते 28-8, 14 ते 25-9, 7 ते 18-10, 14 ते 25-12, ० सतिपट्टान: 2022» 9 ते 17-11, 1-दिवसीय: 2022» 23-1, 1-3, 3-4, 3-7, 28-8, 25-9, 18-10, 25-12, धम्मसम्मेलन: 2022» 17-4, धम्मसेवक कार्यशाळा: 2022» 8-5

मलकापुर: (अकोला) दहा-दिवसीय: (केवल स्त्रियां) स्थान: भदन्त आनंद निवास, राजरतन कॉलनी येवता रोड मलकापुर जि. अकोला. 444001, मोबा. 9421937014, संपर्क: 1) श्री तापडे, मोबा. 9421794874, 2) श्री आठवले, मोबा. 9404092468.

पातुर: (अकोला) विपश्यना साधना प्रसार केंद्र, शिरला, पातुर जि. अकोला - 444501, दस-दिवसीय: (केवल स्त्रियां) 2021» 20 ते 31-12, 2022» 17 ते 28-2, 25-3 ते 5-4, 19 ते 30-5, 19 ते 30-7, 22-9 ते 3-10, 22-12 ते 2-1, (केवल पुरुष) 2022» 18 ते 29-1, 6 ते 17-3, 19 ते 30-4, 21-6 ते 2-7, 10 ते 21-10, ० सतिपट्टान: (केवल पुरुष) 2022» 25-8 ते 2-9, (केवल स्त्रियां) 9 ते 17-12, (केवल भिक्षु) 2022» 15 ते 23-11, 1-दिवसीय: प्रत्येक महिन्यात दुसऱ्या रविवारी, वेळ 9 ते 5, # बाल-शिबिर: (वय 10 ते 16 वर्ष) प्रत्येक महिन्यात तिसऱ्या रविवारी, वेळ 9 ते 5, संपर्क: 1) श्री. जगन्नाथ गवई, मोबा. 07775928290, 2) श्रीमती ज्योतीताई वानखेडे, मोबा. 9921998803,

धम्मजळगांव : जळगांव

विपश्यना केंद्र, गट नं. 99/12, मैत्री हिल्स अजिंठा रोड, उमाळा गांव, ता. जि. जळगांव-425001, फोन: (0257) 2229477, मोबा. 9422292161, Email: dhammajalgaon@gmail.com, online registration www.jalgaon.dhamma.org, संपर्क: श्री सुभाष तलरजा, मोबा. 7588436222, 7588009584, 1-दिवसीय: (केवल पुरुष) 2022» 2 ते 13-1, 6-2 ते 17-2, 6-3 ते 17-3, 3 ते 14-4, 1 ते 12-5, 5 ते 16-6, 3 ते 14-7, 7 ते 18-8, 4 ते 15-9, 2 ते 13-10, 6 ते 17-11, 4 ते 15-12, (केवल स्त्रियां) 16 ते 27-1, 20-2 ते 3-3, 20 ते 31-3, 17 ते 28-4, 19 ते 30-6, 17 ते 28-7, 21-8 ते 1-9, 18 ते 29-9, 20-11 ते 1-12, 18 ते 29-12 3-दिवसीय: (केवल पुरुष) 2022» 27 ते 30-1, 27 ते 30-10, (केवल स्त्रियां) 28 ते 31-7, संपर्क: 7588436222, 8421532276.

धम्मअजय : चंद्रपुर (महाराष्ट्र)

विपश्यना साधना केंद्र, गाव - अजयपूर, पो. चिचपल्ली, मुल रोड, चंद्रपुर, Online Registration :- Web-site :- www.ajaya.dhamma.org, Email: dhammaajaya@gmail.com, संपर्क: 1) मीर्लाद घरडे, सुमतनगर, नगीनाबाग वार्ड, नं. 2, चंद्रपूर-442401, मोबा. 80071-51050, 9226137722, 2) श्री गौतम चिकटे, मोबा. 9421812541, 9422506476, दहा-दिवसीय: 26-12 ते 7-1,

धम्मपदेस : पाली (रत्नागिरी)

कोंकण विपश्यना मेडीटेशन सेंटर, पो. पाथरट, पो. पाली, जि. - रत्नागिरी - 415803, Email: info@pades.

dhamma.org, Website: https://pades.dhamma.org, दस-दिवसीय: ० सतिपट्टान: संपर्क: 1. श्री संतोष आवरे 1) 9975434754/9960503598

महाड: दस-दिवसीय: (केवल पुरुष) 1-दिवसीय:1-दिवसीय: प्रत्येक महिन्यात पहिल्या रविवारी सकाळी 10 ते दुपारी 3 वाजेपर्यंत # बाल शिबिर: प्रत्येक महिन्यात तिसऱ्या रविवारी सकाळी 10 ते दुपारी 2 वाजेपर्यंत स्थान: डा. बाबासाहेब आंबेडकर मेमोरियल हॉल, विपश्यना शिवाजी चौक, कोटेश्वरी तले, महाड -402301, जिला: रायगड, संपर्क: (020) 24436250, Email: info@punna.dhamma.org, मोबा: 7719070011.

धम्मदेस : चिंचोली, हिंगोली

धम्मदेस विपश्यना केंद्र, चिंचोली, ता. हिंगोली, जि. हिंगोली, संपर्क: मोबा. 9405111373, 9420433905, 9881242487, दस-दिवसीय: (केवल पुरुष) 2021» 19 ते 30-12, 2022» 20-2 ते 3-3, 2 ते 13-4, 1 ते 12-5, 5 ते 16-6, 3 ते 14-7, 7 ते 18-8, 4 ते 15-9, 20 ते 13-10, 13 ते 24-11, 18 ते 29-12, (केवल स्त्रियां) 2022» 23-1 ते 3-2, 6 ते 17-3, 17 ते 28-4, 17 ते 28-5, 19 ते 30-6, 17 ते 28-7, 21-8 ते 1-9, 18 ते 29-9, 30-10 ते 9-11, 4 ते 15-12,

जयपुर एवं उत्तर भारत

धम्मथली : जयपुर (राजस्थान)

राजस्थान विपश्यना केंद्र, पो.बाँ. 208, जयपुर-302001, पंजीकरण संपर्क: मोबा. 0-99301-17187, 9610401401, 9828804808, Email: info@thali.dhamma.org, Website: www.thali.dhamma.org, दहा-दिवसीय: 22-12 ते 2-1-2022, 2022» 4 ते 15-1, 18 ते 29-1, 27-3 ते 7-4, 10 ते 21-4, 24-4 ते 5-5, 8 ते 19-5, 22-5 ते 2-6, 5 ते 16-6, 19 ते 30-6, 3 ते 14-7, 17 ते 28-7, 31-7 ते 11-8, 13 ते 24-8, 28-8 ते 8-9, 11 ते 22-9, 25-9 ते 6-10, 9 ते 20-10, 30-11 ते 11-12, 22-12 ते 2-1-2023, ० सतिपट्टान: 2022» 29-3 ते 6-4, 7 ते 15-6, 19 ते 27-7, 12 ते 20-12, धम्मउत्सव: 2022» 16-1, धम्मसेवक कार्यशाळा: 2022» 30-1, ∞ दीर्घ-शिबिर: विशेष दस-दिवसीय: 2022» 10 ते 21-4, 19 ते 30-6, 9 ते 20-10, 20-दिवसीय: 2022» 6 ते 27-2, 28-10 ते 18-11, 28-9 ते 19-10, 30-दिवसीय: 2022» 6-2 ते 9-3, 28-10 ते 28-11, 45-दिवसीय: 2022» 6-2 ते 24-3,

धम्म पुष्कर : पुष्कर (अजमेर, राजस्थान)

विपश्यना केंद्र, गाव रेवत (केडेल), पर्वतसर रोड, पुष्कर, जि. अजमेर. मोबा. 91-94133-07570. फोन: 91-145-2780570, Website: www.pushkar.dhamma.org, दहा-दिवसीय: 2022» 26-1 ते 6-2, 9 ते 20-2, 23-2 ते 7-3, 20 ते 31-3, 2 ते 13-4, 20-4 ते 1-5, 4 ते 15-5, 12 ते 23-6, 25-6 ते 6-7, 1 ते 12-9, 14 ते 25-9, 28-9 ते 9-10, 27-10 ते 7-11, 23-12 ते 3-1, ० सतिपट्टान: 2022» 15 ते 23-1, 9 ते 17-3, 12 ते 20-10, 13 ते 21-12, किशोरांचे शिबिर: 2022» 5 ते 13-1, 1 ते 9-6, # बाळ शिबिर 2-दिवसीय: 15 ते 17-4, 13 ते 15-8, ∞ दीर्घ-शिबिर: विशेष दहा-दिवसीय: 2022» 20 ते 31-8, 20-दिवसीय: 20-7» 10 ते 31-7, 11-11 ते 2-12, 30-दिवसीय: 2022» 10-7 ते 10-8, 11-11 ते 12-12,

संपर्क: 1) श्री रवि तोषणीवाल, मोबा. 09829071778, Email: dhammapushkar@gmail.com, 2) श्री अनिल धारीवाल, मोबा. 098290 28275. Email: corporate@toshcon.com, फॅक्स: 0145-2787131.

धम्ममरुधर : जोधपुर (राजस्थान)

विपश्यना साधना केंद्र, लहरिया रिसोर्टमार्गे, अध्यात्म विज्ञान सस्तग केंद्राजवळ चौपासनी जोधपुर-342008. मोबा. 9829007520, Email: info@marudhara.dhamma.org, दहा-दिवसीय: 20 ते 31-12 2022» 2 ते 13-1, 15 ते 26-1, 30-1 ते 10-2, 14 ते 25-2, 21-3 ते 1-4, 13 ते 24-4, 28-4 ते 9-5, 21-6 ते 2-7, 5 ते 16-7, 19 ते 30-7, 2 ते 14-8, 31-8 ते 11-9, 23-9 ते 4-10, 28-10 ते 8-11, 11 ते 22-11, 25-11 ते 6-12, ० सतिपट्टान: 2022» 9 ते 17-3, 28-5 ते 5-6, 8 ते 16-10, 23 ते 31-12, 3-दिवसीय: 2022» 2 ते 5-3, 4 ते 7-4, 19 ते 22-10, 9 ते 12-12, किशोरांचे शिबिर: 2022» 10 ते 18-6, किशोरांचे शिबिर: 2022» 19 ते 27-8, # बाळ शिबिर 2-दिवसीय: 2022» (13 ते १६ वर्ष मुले, मुली) 16 ते 18-9, संपर्क: 1) श्री नेमीचंद भंडारी, 41-42, अशोक नगर, पाल लॉक रोड, जोधपुर-342003. Email: dhamma.maroodhara@gmail.com; मोबा.: Whatsapp No. 9887099049, 8233013020.

धम्मपुब्बज, चूरू (राजस्थान)

पुब्बज भूमि विपश्यना ट्रस्ट, भालेरी रोड, (चूरूपानून 6 कि.मी.) चूरू (राजस्थान): फोन: 9664481738, संपर्क: 1) श्री एस. पी. शर्मा, Email: dhammapubbajaj@gmail.com, info@pubbajaj.dhamma.org, मोबा. 07627049859, 2) श्री सुरेश खन्ना, Email: sureshkhanna56@yahoo.com; (मोबा. 94131-57056, 9887099049, Whatsapp Only) दस-दिवसीय: 2022» 1 ते 12-1, 22-2 ते 5-3, 9 ते 20-3, 24-3 ते 4-4, 7 ते 18-4, 27-5 ते 7-6, 22-6 ते 3-7, 6 ते 17-7, 20-7 ते 31-7, 3 ते 14-8, 9 ते 20-9, 5 ते 16-10, 26-10 ते 6-11, 11 ते 22-11, 25-11 ते 6-12, ० सतिपट्टान: 2021» 22 ते 30-12, 2022» 15 ते 23-1, 29-4 ते 7-5, 19 ते 27-8, 3-दिवसीय: 2022» 26 ते 29-1, 21 ते 24-4, 23 ते 26-9, 19 ते 22-10, 9 ते 12-12, किशोरांचे शिबिर: 2022» 10 ते 18-6, 1-दिवसीय: 2022» 8-5, # बाळ शिबिर 2-दिवसीय: (13 ते 16 वर्ष मुले) 2022» 2 ते 4-9, (13 ते 16 वर्ष केवल मुली) 2022» 30-9 ते 2-10, ∞ कृतज्ञता-शिबिर: 2022» 2 ते 17-2,

∞ दीर्घ-शिबिर: विशेष दहा-दिवसीय: 2022» 20 ते 31-12,

धम्मसोत : सोहना (हरियाणा)

विपश्यना साधना संस्थान, राहका गांव, (निम्मोद पुलिस थाना के पास), पो. सोहना, बल्लभगढ़-सोहना रोड, (सोहना पासून 12 कि.मी.), जिला- गुडगांव, हरियाणा. मोबा. 9812655599, 9812641400. (बल्लभगढ़ और सोहना ते बस उपलब्ध है) विपश्यना साधना संस्थान, राहका गांव, (निम्मोद पुलिस स्टेशनजवळ), पो. सोहना, बल्लभगढ़-सोहना रोड, (सोहनापासून 12 कि.मी.), जिल्हा- गुडगांव, हरियाणा. मोबा. 9812655599, 9812641400. (वल्लभगढ़ व सोहना येथून बस उपलब्ध आहे.) दहा-दिवसीय: 2022» 5 ते 16-1, 19 ते 30-1, 2 ते 13-2, 16 ते 27-2, 2 ते 13-3, 16 ते 27-3, 6 ते 17-4, 20-4 ते 1-5, 4 ते 15-5, 18 ते 29-5, 1 ते 12-6, 15 ते 26-6, 6 ते 17-7, 20 ते 31-7, 3 ते 14-8, 17 ते 28-8, 7 ते 18-9, 21-9 ते 2-10, 5 ते 16-10, 19 ते 30-10, 2 ते 13-11, 16 ते 27-11, 7 ते 18-12, 21-12 ते 1-1-2023, संपर्क: विपश्यना साधना संस्थान, रूम नं. 1015, 10 वा तळ, हेमकुंभ/मोदी टावर्स, 98 नेहरू प्लेस, नवी दिल्ली-110019. फोन: (011) 2645-2772, 4658-5455, Email: reg.dhammasota@gmail.com

धम्मपट्टान : सोनीपत (हरियाणा)

विपश्यना साधना संस्थान, कमासपुर, जि. सोनीपत, हरियाणा, पिन-131001. मोबा. 09991874524,

Email: reg.dhammadapathana@gmail.com. **सतिपट्टान:** 23 ते 31-12, 2022» 5 ते 13-1, 18 ते 26-1, 1 ते 9-2, 14 ते 22-2, 15 ते 23-5, 4 ते 12-7, 17 ते 25-12, **सहायक आचार्य कार्यशाळा:** 2 ते 5-10, **धम्मसेवक कार्यशाळा:** 6 ते 7-10,

∞ दीर्घ-शिबिर: विशेष दहा-दिवसीय: 2022» 14 ते 25-7, 11 ते 22-10, 20-दिवसीय: 2022» 19-4 ते 10-5, 1 ते 22-8, 30-दिवसीय: 2022» 27-2 ते 30-3, 28-5 ते 28-6, 28-8 ते 28-9, 45-दिवसीय: 2022» 27-2 ते 14-4, 27-10 ते 12-12, **संपर्क:** धम्मसोतच्या-संपर्कवर.

धम्मकारुणिक : करनाल (हरियाणा)

विपश्यना साधना संस्थान, एअरपोर्ट/कुंजपुरा रोड, गव्हरमेट शाळेजवळ, गांव नेवल, करनाल-132001; मोबा. 7056750605, **पंजीकरण संपर्क:** 1) श्री आर्य, मोबा. 8572051575, 9416781575, 2) श्री वर्मा, मोबा. 9992000601, (सायं 3 ते 5 पर्यंत) Email: reg.dhammadakarunika@gmail.com, दहा-दिवसीय: 22 ते 2-1-2022, 2022» 12 ते 23-1, 26-1 ते 6-2, 9 ते 20-2, 23-2 ते 6-3, 9 ते 20-3, 23-3 ते 3-4, 13 ते 24-4, 27-4 ते 8-5, 11 ते 22-5, 22-6 ते 3-7, 13 ते 24-7, 27-7 ते 7-8, 10 ते 21-8, 24-8 ते 4-9, 14 ते 25-9, 28-9 ते 9-10, 12 ते 23-10, 9 ते 20-11, 23-11 ते 4-12, 14 ते 25-12, 28-12 ते 8-1-2023, **सतिपट्टान:** 2022» 29-10 ते 6-11, **किशोरांचे शिबिर:** 2022» 28-5 ते 5-6, **किशोरींचे शिबिर:** 2022» 11 ते 19-6,

धम्महितकारी : रोहतक (हरियाणा)

विपश्यना ध्यान समिती, लाहली - आंबल रोड, गांव लाहली, ता - कलानोर, जिल्हा: रोहतक - 124001, **संपर्क:** 92543-48837, 9416303639. दहा-दिवसीय: 2022» 5 ते 16-1, 19 ते 30-1, 2 ते 13-2, 16 ते 27-2, 2 ते 13-3, 16 ते 27-3, 6 ते 17-4, 20-4 ते 1-5, 4 ते 15-5, 18 ते 29-5, 1 ते 12-6, 15 ते 26-6, 6 ते 17-7, 20 ते 31-7, 3 ते 14-8, 17 ते 28-8, 7 ते 18-9, 21-9 ते 2-10, 5 ते 16-10, 2 ते 13-11, 16 ते 27-11, 7 ते 18-12, 21-12 ते 1-1-2023, 3-दिवसीय: 2022» 17 ते 20-10,

धम्मधज : होशियारपुर (पंजाब)

पंजाब विपश्यना ट्रस्ट, गाव आनंदगढ, पो. मेहलांवाली जिल्हा-होशियारपुर - 146110, पंजाब फोन: (01882) 272333, मोबाईल: 94651-43488. Email: info@dhaja.dhamma.org, **दस-दिवसीय:** 2022» 5 ते 16-1, 19 ते 30-1, 2 ते 13-2, 16 ते 27-2, 2 ते 13-3, 16 ते 27-3, 6 ते 17-4, 20-4 ते 1-5, 4 ते 15-5, 18 ते 29-5, 1 ते 12-6, 15 ते 26-6, 6 ते 17-7, 20 ते 31-7, 3 ते 14-8, 17 ते 28-8, 7 ते 18-9, 21-9 ते 2-10, 5 ते 16-10, 19 ते 30-10, 16 ते 27-11, 7 ते 18-12, 21-12 ते 1-1-23, **सतिपट्टान:** 2022» 5 ते 13-11,

धम्मसिखर : धर्मशाला (हिमाचल प्रदेश)

हिमाचल विपश्यना केंद्र, धरमकोट मैकडोलांग, धर्मशाला, जिल्हा- कांगरा, पिन-176219 (हि. प्र.): फोन: 09218514051, 09218414051, (नोंदणीसाठी फोन सायं 4 ते 5) Email: info@sikhara.dhamma.org, दहा-दिवसीय: 2022» एप्रिल ते नोव्हेंबर प्रत्येक महिन्यात 1 ते 12 व 15 ते 26. केवळ इतर शिबिरांच्या वेळी नाही. **सतिपट्टान:** 2022» 20 ते 28-3, 15 ते 23-11, 3-दिवसीय: 2022» 23 ते 26-11,

धम्मलद्ध : लेह-लद्दाख (जम्मू-कश्मीर)

विपश्यना साधना लद्दाख, लेहपासून 8/9 कि. मी. **संपर्क:** श्री लोभझंगा विसुद्धा, एन्सट ट्रॅक्स, मोबाईल: (91) 9906971808, 9419862542. दहा-दिवसीय: 2022» प्रत्येक महिन्यात 1 ते 12-2. 16 ते 27 सतिपट्टान व इतर शिबिरांच्या वेळी नाही **सतिपट्टान:** 2022» 16 ते 24-3, 16 ते 24-9, 3-दिवसीय: 2022» 25 ते 28-9, 2-दिवसीय: 2022» 25 ते 27-3, सामू. साधना: प्रत्येक रविवारी सकाळी: 9:00 पासून. 1-दिवसीय: प्रत्येक महिन्यात दुसऱ्या रविवारी. Email: lvisuddha@yahoo.com; info@ladakh.in.dhamma.org,

धम्मसलिल : देहरादून (उत्तरांचल प्र.)

देहरादून विपश्यना केंद्र, जनतनवाला गांव, देहरादून कन्ट व संतला देवीजवळ, देहरादून-248001. फोन: 0135-2715189, 2715127, 94120-53748, Email: reg.dhammasalila@gmail.com; दहा-दिवसीय: 2022» 26-1 ते 6-2, 9 ते 20-2, 23-2 ते 6-3, 23-3 ते 3-4, 6 ते 17-4, 20-4 ते 1-5, 4 ते 15-5, 18 ते 29-5, 1 ते 12-6, 15 ते 26-6, 29-6 ते 10-7, 13 ते 24-7, 27-7 ते 7-8, 24-8 ते 4-9, 7 ते 18-9, 21-9 ते 2-10, 2 ते 13-11, 16 ते 27-11, 30-11 ते 11-12, 14 ते 25-12, **सतिपट्टान:** 22 ते 30-12, 2022» 15 ते 23-1, 6 ते 14-3, 14 ते 22-8, 7 ते 15-10, 3-दिवसीय: 2022» 19 ते 22-3, 7 ते 10-8, 16 ते 19-10, 28-10 ते 1-11, **संपर्क:** 1) श्री भंडारी, 16 गैगोर विला, चक्रला रोड, देहरादून-248001. फोन: (0135) 2104555, 07078398566, फॅक्स: 2715580.

धम्मलक्खण : लखनऊ (उ. प्र.)

विपश्यना साधना केंद्र, अस्ती रोड, बक्शीचा तलाव, लखनऊ-227202. (शिबिर प्रारंभाच्या दिवशी दुपारी 2 ते 3 पर्यंत बक्शीचा तलाव रेल्वे क्रॉसिंग पासून वाहन सुविधा आहे.) Email: info@lakkhana.dhamma.org मोबा. 97945-45334, 9453211879, दहा-दिवसीय: 2022» 4 ते 15-1, 19 ते 30-1, 19-2 ते 2-3, 4 ते 15-3, 4 ते 15-4, 19 ते 30-4, 4 ते 15-5, 19 ते 30-5, 4 ते 15-6, 19 ते 30-6, 4 ते 15-7, 4 ते 15-8, 19 ते 30-8, 4 ते 15-9, 19 ते 30-9, 4 ते 15-10, 4 ते 15-11, 19 ते 30-11, **सतिपट्टान:** 22 ते 30-3, 19 ते 27-10, 3-दिवसीय: 2022» 28 ते 31-10, 2-दिवसीय: 15 ते 17-1, 15 ते 17-3, 18 ते 20-3, 15 ते 17-4, 15 ते 17-5, 15 ते 17-6, 15 ते 17-7, 15 ते 17-8, 15 ते 17-9, 15 ते 17-10, 15 ते 17-11, 3-दिवसीय बाल शिबिर: 2021» (13 ते 17 वर्ष मुले) 26 ते 29-12, 2022» (13 ते 17 वर्ष मुली) 2021/22» 30-12-21 ते 2-1-22, ∞ कृतज्ञता-शिबिर: 2022» 2 ते 17-2,

∞ दीर्घ-शिबिर: विशेष दहा-दिवसीय: 2022» 19 ते 30-7, 20-दिवसीय: 2022» 4 ते 25-12, **संपर्क:** 1) श्री राजकुमार सिंह, मोबा. 9616744793, 2) श्री पंकज जैन, मोबा. 098391-20032, 3) श्रीमती मृदुला मुक्ता, मोबा. 94150-10879, 4) श्री राजीव यादव, मोबा. 9415136560.

धम्मसुवत्थी : श्रावस्ती (उ. प्र.)

जेतवन विपश्यना साधना केंद्र, कटरा बाईपास रोड, बुद्धा इंटर कॉलेजसमोर, श्रावस्ती, पिन- 271845; फोन: (05252) 265439, 09335833375 Email: info@suvatthi.dhamma.org, दहा-दिवसीय: 2022» 2 ते 13-1, 2 ते 13-2, 15 ते 26-2, 17 ते 28-4, 2 ते 13-5, 17 ते 28-5, 2 ते 13-6, 17 ते 28-6, 2 ते 13-7, 17 ते 28-7, 2 ते 13-8, 17 ते 28-8, 2 ते 13-10, 2 ते 13-12, 2 ते 13-1-2023, **सतिपट्टान:** 2022» 29-8 ते 6-9, 14 ते 22-12, **बाळ शिबिर:** (8 ते 12 वर्ष मुले, व 8 ते 16 वर्ष मुली) **2021»** 24 ते 27-12, 2022» 24 ते 27-12, (12 ते 16 वर्ष केवळ मुले) **2021»** 28 ते 31-12, 2022» 28 ते 31-12, ∞ दीर्घ-शिबिर: विशेष दहा-दिवसीय: 2022» 17 ते 28-1, 20-दिवसीय: 2022» 8 ते 29-9, 30-

दिवसीय: 2022» 28-2 ते 31-3, 45-दिवसीय: 2022» 28-2 ते 15-4, 15-10 ते 30-11, **संपर्क:** 1) मोबा. 094157-51053, 2) श्री मुरली मनोहर, मातन हेलीया. मोबा. 094150-36896,

धम्मचक्र : सारनाथ (उ. प्र.)

विपश्यना साधना केंद्र, खरगीपुर गांव, पो. पिथरी, चौबेपुर, (सारनाथ), वाराणसी. मोबा: 09307093485; 09936234823, Email: info@cakka.dhamma.org (सारनाथ म्युजियमपासून ऑटोरिक्शा भाडे 100/- रुपये आहे.), **दस-दिवसीय:** 2022» 3 ते 14-1, 18 ते 29-1, 3 ते 14-2, 4 ते 15-3, 3 ते 14-4, 18 ते 29-4, 3 ते 14-5, 18 ते 29-5, 3 ते 14-6, 18 ते 29-6, 3 ते 14-7, 18 ते 29-7, 3 ते 14-9, 18 ते 29-9, 12 ते 23-10, 5 ते 16-12, 18 ते 29-12, **सतिपट्टान:** 2022» 21 ते 29-3, 2 ते 10-10, 3-दिवसीय: 2022» 28 ते 31-8, 1-दिवसीय: प्रत्येक महिन्यात चौथ्या रविवारी. सुबह 9 ते सायं 4 तक,

∞ दीर्घ-शिबिर: विशेष दस-दिवसीय: 2022» 18-2 ते 1-3, 20-दिवसीय: 2022» 3 ते 24-8, 30-दिवसीय: 2022» 30-10 ते 30-11, **संपर्क:** मंजू अग्रवाल, मो. 99366-91000, Email: manju.ag4@gmail.com,

धम्मकाया कुशीनगर (उ.प्र.)

“धम्मकाया” विपश्यना साधना केंद्र, गांव- धूरिया भाट, बनवारी टोलाजवळ. ता- कसया, देवरिया रोड, ता. कसया, जिल्हा- कुशीनगर-274402, (उ.प्र.) मोबा. 919415277542. Email: dhammakaya.vskk@gmail.com; दहा-दिवसीय: **संपर्क:** श्री भूमिधर मोबा. 09452975280, **संपर्क:** 1) श्री भूमिधर मोबा. 09452975280, 2) डॉ. विमलकुमार मोदी, द्वारा- आरोग्य मंदिर, गोरखपुर-273003, 3) श्री नरेश अग्रवाल- मोबा. 9935599453.

धम्मकल्याण : कानपुर (उ. प्र.)

कानपुर अंतर्राष्ट्रीय विपश्यना साधना केंद्र, बोडी घाट, रुमा, पो. सेलेमपुर, कानपुर नगर- 209402, (सेन्ट्रल रेलवे स्टेशनपासून 23 कि. मी.) Email: dhamma.kalyana@gmail.com, **संपर्क:** 07388-543795, मोबा. 08995480149. (नोंदणीविना प्रवेश बिल्कुल नाही) दहा-दिवसीय: 2022» 5 ते 16-1, 20 ते 31-1, 5 ते 16-2, 5 ते 16-3, 20 ते 31-3, 5 ते 16-4, 20-4 ते 1-5, 2 ते 13-5, 13 ते 24-5, 5 ते 16-6, 20-6 ते 1-7, 5 ते 16-7, 20 ते 31-7, 5 ते 16-8, 20 ते 31-8, 5 ते 16-9, 20-9 ते 1-10, 5 ते 16-10, 20 ते 31-10, 5 ते 16-11, 5 ते 16-12, 20 ते 31-12, **सतिपट्टान:** 2022» 22-2 ते 1-3, 22 ते 30-11, 3-दिवसीय: 2022» 1 ते 4-4, 1 ते 4-9, **किशोरींचे शिबिर:** 2022» 24-5 ते 1-6, **एक-दिवसीय:** 2022» प्रत्येक महिन्यात चौथ्या रविवारी सकाळी 10 ते सायं 5 वाजेपर्यंत # बाल शिबिर: 3-दिवसीय: (8 ते 12 वर्ष) 2022» 1 ते 4-6, ∞ दीर्घ-शिबिर: विशेष दहा-दिवसीय: 2022» 20-11 ते 1-12-22,

धम्म सुधा : मेरठ (उ.प्र.)

विपश्यना केंद्र, पोलीस स्टेशनमागे, टॉवर रोड, सैफपुर गुरूद्वाराजवळ, हस्तिनापूर, जिल्हा- मेरठ-250404, कार्यालय **संपर्क:** फोन: 9555515548, 8171490433, 7505414181, 10-दिवसीय: 2022» 5 ते 16-1, 19 ते 30-1, 2 ते 13-2, 16 ते 27-2, 2 ते 13-3, 6 ते 17-4, 20-4 ते 1-5, 4 ते 15-5, 18 ते 29-5, 1 ते 12-6, 15 ते 26-6, 6 ते 17-7, 20 ते 31-7, 3 ते 14-8, 17 ते 28-8, 7 ते 18-9, 21-9 ते 2-10, 5 ते 16-10, 2 ते 13-11, 16 ते 27-11, 7 ते 18-12, 21-12 ते 1-1-2023 **सतिपट्टान:** 2022» 19 ते 27-3, 3-दिवसीय: 31-3 ते 3-4, 1 ते 4-9, 17 ते 20-10, 1 ते 4-12,

धम्मबोधि : बोधगया (बिहार)

बोधगया अंतर्राष्ट्रीय विपश्यना साधना केंद्र, माध विश्वविद्यालयाजवळ, पो. मगध विश्वविद्यालय, गया-डोभी रोड, बोधगया- 824234, मोबा. 9471603531, Email: info@bodhi.dhamma.org; **संपर्क:** फोन: 99559-11556. दहा-दिवसीय: 29-12-2021 ते 9-1-2022, 12 ते 23-1-2022, 2022» 12 ते 23-1-2022, 1 ते 12-4, 16 ते 27-4, 1 ते 12-5, 16 ते 27-5, 1 ते 12-6, 16 ते 27-6, 1 ते 12-7, 15 ते 26-7, 5 ते 16-9, 20-9 ते 1-10, 1 ते 12-11, 16 ते 27-11, 1 ते 12-12, 15 ते 26-12, **सतिपट्टान:** 2022» 26-1 ते 3-2, 18 ते 26-10,

∞ दीर्घ-शिबिर: विशेष दहा-दिवसीय: 2022» 6 ते 17-10, 20-दिवसीय: 2022» 1 ते 22-8, 6 ते 27-10, 30-दिवसीय: 2022» 9-2 ते 12-3, 1-8 ते 1-9, 45-दिवसीय: 2022» 9-2 ते 27-3

धम्मलिच्छवी : मुजफ्फरपुर (बिहार)

धम्मलिच्छवी विपश्यना केंद्र, गांव- लदौरा, पाक्री, मुजफ्फरपुर-843113. फोन: 09931161290, 8935963703, 9431245971, दहा-दिवसीय: 5 ते 16-1, 19 ते 30-1-22, **संपर्क:** श्री राजकुमार गोयन्का, फोन: 0621 2240215, Email: info@licchavi.dhamma.org

धम्मउपवन : बाराचकिया, (बिहार)

बाराचकिया - 845412, पूर्व चम्पारन, बिहार, **संपर्क:** फोन: 9431245971, 9934430429, 6204814341, Email: dhammaupavan@gmail.com, दहा-दिवसीय: प्रत्येक महिन्यात 3 ते 14 (नोव्हेंबर 2021 मध्ये नाही) 3 ते 14-1-2022,

नालंदा (बिहार): दहा-दिवसीय: 2021 व 2022» एप्रिल ते डिसेंबर, प्रत्येक महिन्यात 2 ते 13, स्थान: शिल्प गाव, नव नालंदा महाविहार, गव्हरमेट ऑफ इंडिया नालंदा (बिहार), फोन: 91-9955911556, **संपर्क:** डॉ लामा, मोबा. 99314-55583, Email: dhammanalanda@gmail.com. online registration: Website: www.nalanda.in.dhamma.org

धम्मपाटलिपुत : पटना (बिहार)

पटना विपश्यना केंद्र, साधना कक्ष बुद्ध स्मृती पार्क, पटना जंक्शन जवळ, पटना - 800001, बिहार, **संपर्क:** मोबा. +91 6205978822, +91 6299534629, E-mail: info@patna.in.dhamma.org, Website: http://www.patna.in.dhamma.org, दहा-दिवसीय: 3 ते 14-1-22, 17 ते 28-1-22, 2022» 3 ते 14-1, 17 ते 28-1, 17 ते 28-2, 3 ते 14-3, 17 ते 28-3, 3 ते 14-4, 17 ते 28-4, 3 ते 14-5, 17 ते 28-5, 3 ते 14-6, 17 ते 28-6, 3 ते 14-7, 17 ते 28-7, 3 ते 14-8, 17 ते 28-8, 3 ते 14-9, 17 ते 28-9, 3 ते 14-10, 17 ते 28-10, 3 ते 14-11, 3 ते 14-12, 17 ते 28-12, 3 ते 14-1-2023, 17 ते 28-1-23, 17 ते 28-2-23, **सतिपट्टान:** 2022» 17 ते 25-11, 1-दिवसीय: दर रविवारी, मिनी आनापान साधना: दर रोज, # 3-दिवसीय बाळ-शिबिर: 2022» (केवळ मुली 12 ते 16 वर्ष) 29-4 ते 2-5, (केवळ मुले 12 ते 16 वर्ष) 28 ते 31-12, कृतज्ञता-शिबिर: 2022» 2 ते 17-2, 2 ते 17-2-2023

धम्मवेसाली : वैशाली (बिहार)

दहा-दिवसीय: प्रत्येक महिन्यात 4 ते 15 जानेवारी ते डिसेंबर, स्थान: वियतनाम महाप्रजापति ननरी, विश्वशांति पगोडा रोड, वैशाली-844128, मोबा. 9036012302, 9036012303, Email: info@vaishali.in.dhamma.org; Website: www.vaishali.in.dhamma.org; **संपर्क:** श्री राजकुमार राय, फोन:

7631932444, दहा-दिवसीयः प्रत्येक महिन्यात 4 ते 15, जनवरी ते दिसंबर पर्यंत. सतिपट्टानः 18 ते 26-11,

कच्छ एवं गुजरात

धम्मसिन्धु : मांडवी-कच्छ (गुजरात)

कच्छ विपश्यना केंद्र, गाव- बाबा, ता. मांडवी, जिल्हा- कच्छ 370475. मोबा. 9925674104, Email: info@sindhu.dhamma.org (शिबिर आरंभ होण्याच्या दिवशी सरळ केंद्रात जाण्यासाठी वाहन सुविधा उपलब्ध. त्यासाठी संपर्क- फोन: भुज- 094274-33534. गांधीधाम: 094262-50746. मांडवी: 09974575660.) दहा-दिवसीयः 2022» 4 ते 15-1, 19 ते 30-1, सतिपट्टानः 2022» 2 ते 10-2, 3-दिवसीयः 2022» 11 ते 14-2, ∞ दीर्घ शिबिरः 20-दिवसीयः 2022» 23-2 ते 16-3, 30-दिवसीयः 2022» 23-2 ते 26-3, 45-day: 2022» 1-1 ते 16-02, 23-2 ते 10-4, संपर्क: मोबा. 7874623305, 9825320551.

धम्मकोट : राजकोट (गुजरात)

सौराष्ट्र विपश्यना केंद्र, कोठारिया रोड, राजकोट. फोन: (0281) 2924924, 2924942; मोबाईल: 7878727240, 93279-23540, Email: info@kota.dhamma.org, दहा-दिवसीयः 2021» 22-12 ते 2-1, 2022» 19 ते 30-1, 12 ते 23-2, 9 ते 20-3, 23-3 ते 3-4, 6 ते 17-4, 27-4 ते 8-5, 11 ते 22-5, 25-5 ते 5-6, 8 ते 19-6, 29-6 ते 10-7, 13 ते 24-7, 3 ते 14-8, 31-8 ते 11-9, 14 ते 25-9, 5 ते 16-10, 19 ते 30-10, 9 ते 20-11, 23-11 ते 4-12, 14 ते 25-12, 3-दिवसीयः 2021» 13 ते 16-1, 26-2 ते 1-3, 8 ते 21-8, संपर्क: 1) फोन: 0281-2233666, मोबा. 7878727223, 94272-21591, फॅक्स: 2221384. 2) श्री मेहता, फोन: 2587599, मोबा. 9428203291.

धम्मदिवाकर : मेहसाणा (गुजरात)

उत्तर गुजरात विपश्यना केंद्र, मीठा गाव, ता. जिल्हा- मेहसाणा, गुजरात, Email: info@divakara.dhamma.org, फोन: (02762) 272800. संपर्क: 1. निखिलभाई पारीख, मोबा. 09429233000, 2. श्री उपेंद्र पटेल, मोबा. 8734093341, Email: upendrakpatel@gmail.com, फोन: (02762) 254634, 253315, 10-दिवसीयः 2022-12 ते 2-1-22, 5 ते 16-1, 2 ते 13-2, 16 ते 27-2-22. 2022» 5 ते 16-1, 2 ते 13-2, 16 ते 27-2, 2 ते 13-3, 16 ते 27-3, 30-3 ते 10-4, 13 ते 24-4, 27-4 ते 8-5, 11 ते 22-5, 25-5 ते 5-6, 8 ते 19-6, 22-6 ते 3-7, 20 ते 31-7, 7 ते 18-9, 21-9 ते 2-10, 5 ते 16-10, 27-10 ते 7-11, 9 ते 20-11, 23-11 ते 4-12, 7 ते 18-12, 21-12 ते 1-1-2023, 4 ते 15-1-23, 18 ते 29-1-23, 17 ते 28-2-23, सतिपट्टानः 2022» 22-1 ते 30-1, 4 ते 12-7, 3-दिवसीयः 2022» 20 ते 23-10, 2-दिवसीयः 2022» 15 ते 17-7, कृतज्ञता-शिबिरः 1 ते 16-2, ∞ दीर्घ शिबिरः 20-दिवसीयः 2022» 13-8 ते 3-9, 30-दिवसीयः 2022» 3-8 ते 3-9,

धम्मपीठ : अहमदाबाद (गुजरात)

गुर्जर विपश्यना केंद्र, (अहमदाबाद रेल्वे स्टेशनपासून 40 कि.मी.) गाव- रनोडा, ता. धोलका, जिल्हा- अहमदाबाद-387810. मोबा. 89800-01110, 89800-01112, 94264-19397. फोन: (02714) 294690. Email: info@pitha.dhamma.org (बस सुविधा प्रत्येक शिबिराच्या 0 दिवशी, पाल्डी बस स्टॅंड (अहमदाबाद) दुपारी 2:30 वाजता) दहा-दिवसीयः 29-12-2021 ते 9-1-2022, 2022» 12 ते 23-1, 16 ते 27-2, 23-3 ते 3-4, 6 ते 17-4, 20-4 ते 1-5, 4 ते 15-5, 18 ते 29-5, 1 ते 12-6, 15 ते 26-6, 29-6 ते 10-7, 13 ते 24-7, 27-7 ते 7-8, 10 ते 21-8, 24-8 ते 4-9, 7 ते 18-9, 21-9 ते 2-10, 5 ते 16-10, 25-12 ते 5-1-2023, 11-1 ते 22-1-23, 25-1 ते 5-2-23, 8 ते 19-2-23, 22-2 ते 5-3-23, सतिपट्टानः 2022» 1 ते 9-3, कृतज्ञता-शिबिरः 26-1 ते 10-2,

∞ दीर्घ शिबिरः विशेष दहा-दिवसीयः 2022» 10 ते 21-3, 20-दिवसीयः 2022» 1 ते 22-3, 30-दिवसीयः 2021» 21-12 ते 21-1, 2022» 5-11 ते 6-12, 45-दिवसीयः 2021» 21-12 ते 5-2-22, 2022» 5-11 ते 21-12, संपर्क: 1) श्रीमती शशि तोडी मोबा. 98240-65668.

धम्म अम्बिका : दक्षिण गुजरात, गुजरात

विपश्यना ध्यान केंद्र, नॅशनल हायवे नं. 8, (सुंबई ते अहमदाबाद) पश्चिम पासून 2 कि. मी. दूर वर बोरीयाचोलेनाका, गाव- वागलवाड ता. गनदेवी, जि. नवसारी, मोबा. 09586582660, पंजीकरण: दुपारी 11 ते सायं 5 (0261) 3260961, 09825955812. www.ambika.dhamma.org; Online registration: dhammaambikasurat@gmail.com; संपर्क: 1) वसंतभाई लाड, मोबा. 09428160714, 2) श्री रत्नशीर्षाई के. पटेल, मोबा. 09825044536, दहा-दिवसीयः 2022» 9 ते 20-2, 22-2 ते 5-3, 7 ते 18-3, 20 ते 31-3, 6 ते 17-4, 19 ते 30-4, 1 ते 12-5, 18 ते 29-5, 31-5 ते 11-6, 12 ते 23-6, 29-6 ते 10-7, 13 ते 24-7, 28-7 ते 8-8, सतिपट्टानः 2022» 19 ते 27-8, 3-दिवसीयः 2022» 31-3 ते 3-4, 12 ते 15-5, 23 ते 26-6, 12 ते 15-8, धम्म सम्मेलनः 2022» 6-2,

∞ दीर्घ शिबिरः विशेष दहा-दिवसीयः 2022» 24-1 ते 4-2, 29-8 ते 9-9, 20-दिवसीयः 2022» 19-8 ते 9-9, 30-दिवसीयः 21-12-2021 ते 21-1-2022, 45-दिवसीयः 21-12-2021 ते 5-2-22-2022

दक्षिण भारत

धम्मपफुल्ल : अलूर, बंगलूरू (कर्नाटक)

बंगलूरू विपश्यना केंद्र, अलूर-562123. (गाँव अलूर, अलूर पंचायत कार्यालयाजवळ) तुमकूर हाईवे समोर दासनपुरा बंगलूरू उत्तर तालुका, (कर्नाटक). फोन: (080) 23712377, मोबा. 7829912733, 8861644284, 9972588377, Email: info@paphulla.dhamma.org, (बंगलूरू रेल्वे स्टेशन पासून 23 कि. मी. दूर) दहा-दिवसीयः 2022» 1 ते 12-1, 17 ते 28-1, 2 ते 13-3, 6 ते 17-4, 20-4 ते 1-5, 4 ते 15-5, 18 ते 29-5, 1 ते 12-6, 15 ते 26-6, सतिपट्टानः 2022» 23 ते 31-3, 3-दिवसीयः 2022» 17 ते 20-3, 2-दिवसीयः 2022» 26 ते 27-2,

∞ दीर्घ-शिबिरः 20-दिवसीयः 2022» 2 ते 23-2,

धम्मसेतु : चेन्नई (तमिलनाडू)

विपश्यना साधना केंद्र, 533, पद्मान- थंडलम रोड, द्वारा थीरुनीरमलाई रोड, थीरुमुदीवक्कम, चेन्नई-600044, शिबिरसंबंधी माहिती व नोंदणीसाठी संपर्क: फोन: 044-65499965, मोबाईल: 94442-80952, 94442-80953, (केवळ 10 ते 1 व सायं 2 ते 5 वाजेपर्यंत). Email: setu.dhamma@gmail.com संपर्क: श्री गोयन्का, फोन: (044) 4340-7000, 4340-7001, फॅक्स: 91-44-4201-1177. मोबाईल: 098407-55555. Email: skgoenka@kgiclothing.in, दहा-दिवसीयः 2022» 2 ते 13-1, 19 ते 30-1, 9 ते 20-3, 30-3 ते 10-4, 13 ते 24-4, 27-4 ते 8-5, 1 ते 12-6, 15 ते 26-6, 13 ते 24-7, 3 ते 14-8, 17 ते 28-8, 31-8 ते 11-9, 14 ते 25-9, 28-9 ते 9-10, 26-10 ते 6-11, 9 ते 20-11, 23-11 ते

4-12, 7 ते 18-12, 20 ते 31-12, सतिपट्टानः 2022» 2 ते 10-7, 12 ते 20-10, 3-दिवसीयः 2021» 28 ते 31-12, 2022» 24 ते 27-3, 12 ते 15-5, 28 ते 31-7, 1-दिवसीयः 2022» 16-5, 13-7, धम्मसेवक कार्यशाळा: 2022» 21-4, बाळ शिबिर शिक्षक कार्यशाळा: 2022» 21 ते 22-5, सहायक आचार्य कार्यशाळा: 2022» 28 ते 29-5, ∞ कृतज्ञता-शिबिरः 2022» 2 ते 17-2, ∞ दीर्घ-शिबिरः विशेष दहा-दिवसीयः 2022» 12 ते 23-10, 20-दिवसीयः 2022» 2 ते 23-2, 30-दिवसीयः 2022» 2-2 ते 5-3,

धम्मखेत : हैदराबाद (तेलंगाना)

विपश्यना अंतर्राष्ट्रीय साधना केंद्र, (12.6 किमी.) माड्ल स्टोन नागार्जुन सागर रोड, कुसुम नगर, वनस्थलीपुरम हैदराबाद-500070, तेलंगाना नोंदणी: (सकाळी 9 ते २ व ३ ते ५ वाजेपर्यंत) मोबा. 09491594247, फोन: (040) 24240290, 9705859056, Email: info@khetta.dhamma.org, दहा-दिवसीयः 2022» 16 ते 27-1, 2 ते 13-2, 18-2 ते 1-3, 3 ते 14-3, 17 ते 28-3, 31-3 ते 11-4, 13 ते 24-4, 4 ते 15-5, 18 ते 29-5, 18 ते 29-7, 3 ते 14-8, 17 ते 28-8, 13 ते 24-9, 25-9 ते 6-10, 8 ते 19-10, 20 ते 31-10, 2 ते 13-11, 16 ते 27-11, 30-11 ते 11-12, 14 ते 25-12, सतिपट्टानः 2022» 18 ते 26-5, 13 ते 21-9, 3-दिवसीयः 2022» 25 ते 28-4, 29-8 ते 1-9, 2-दिवसीयः 2022» 28 ते 30-1, 29-4 ते 1-5, 30-7 ते 1-8, 2 ते 4-9, 1-दिवसीयः 2021» प्रत्येक रविवारी, आचार्य कार्यशाळा: 2022» 8 ते 12-9, धम्मसेवक कार्यशाळा 2-दिवसीयः 2022» 5 ते 7-9, धम्मसेवक कार्यशाळा: 2022» 28-2, 27-3, 24-4, 29-5, 17-7, 28-8, 30-10, 27-11, ∞ कृतज्ञता-शिबिरः 2022» 2 ते 17-2, ∞ दीर्घ-शिबिरः विशेष दहा-दिवसीयः 2022» 1 ते 12-6, 28-12 ते 8-1-2023, 20-दिवसीयः 2022» 1 ते 22-6, 28-12 ते 18-1-2023, 30-दिवसीयः 2022» 1-6 ते 2-7, 28-12 ते 28-1-2023, 45-दिवसीयः 2022» 1-6 ते 17-7,

धम्म मधुरा : मदुराई (तमिलनाडू)

विपश्यना साधना केंद्र, गाव चेत्या पट्टी, ता. आतुर पो. गांधीग्राम युनिवर्सिटी दिंडीगुल-624302, Email: dhammamadhura@gmail.com, संपर्क: 9442603490, 9442103490, 10-दिवसीयः 2022» 19 ते 30-1, 23-2 ते 6-3, 9 ते 20-3, 23-3 ते 3-4, 6 ते 17-4, 20-4 ते 1-5, 4 ते 15-5, 18 ते 29-5, 15 ते 26-6, 6 ते 17-7, 20 ते 31-7, 24-8 ते 4-9, 7 ते 18-9, 5 ते 16-10, 2 ते 13-11, 16 ते 27-11, 21-12-2022 ते 1-1-2023 सतिपट्टानः 2022» 13 ते 21-8, 3-दिवसीयः 2022» 6 ते 9-1, 9 ते 12-6, 4 ते 7-8, 22 ते 25-9, ∞ कृतज्ञता-शिबिरः 2 ते 17-2-2022,

धम्मनागाज्जुन -1 : नागार्जुन सागर (तेलंगाना)

संपर्क: VIMC, हिल कॉलनी, नागार्जुन सागर, जि. नालगोंडा आंध्र प्रदेश, पिन-508202. नोंदणी: 9440139329, (8680) 277944, मोबा: 093484-56780, (केवळ 10 ते सायं 5 वाजेपर्यंत) Email: info@nagajuna.dhamma.org, एक-दिवसीयः प्रत्येक पौर्णिमा, (दक्षिण भारतातील सर्व कार्यक्रम नेटवर पहा आणि ऑनलाइन आवेदन करा.) 10-दिवसीयः 2022» 10 ते 21-1, 6 ते 17-2, 14 ते 25-5, 2 ते 13-11, 23-11 ते 4-12, 2-दिवसीयः 2022» 25 ते 27-2, 11 ते 13-3, 24 ते 26-6, 8 ते 10-7, 5 ते 7-8, 28 ते 30-10, 16 ते 18-12, किशोरांचे शिबिरः 2022» 1 ते 9-1, 9 ते 17-4, 5 ते 13-5, 20 ते 28-8, 26-9 ते 4-10, 14 ते 22-11, किशोरींचे शिबिरः 2021» 23 ते 31-12, 2022» 25-4 ते 3-5, 11 ते 19-6, 23 ते 31-7, 15 ते 23-9, 15 ते 23-10, 23 ते 31-12, धम्मसेवक कार्यशाळा: 2022» 9 ते 11-9, धम्म सम्मेलनः 2022» 18 ते 20-2,

धम्मनागाज्जुन -2 : नागार्जुन सागर (तेलंगाना)

संपर्क: धम्मनागाज्जुन-1 च्या वरील पत्त्यावर: 10-दिवसीयः 2022» 23-2, ते 6-3, 9 ते 20-3, 23-3 ते 3-4, 6 ते 17-4, 8 ते 19-6, 22-6 ते 3-7, 6 ते 17-7, 20 ते 31-7, 3 ते 14-8, 17 ते 28-8, 31-8 ते 11-9, 25-9 ते 6-10, 12 ते 23-10, सतिपट्टानः 2022» 24-4 ते 2-5, 14 ते 22-9, कृतज्ञता-शिबिरः 2022» 2 ते 17-2, 2023» 2 ते 17-2, ∞ दीर्घ-शिबिरः 20-दिवसीयः 2022» 4 ते 25-5, 30-दिवसीयः 2022» 4-5 ते 4-6, 26-10 ते 26-11, 45-दिवसीयः 2022» 26-10 ते 11-12, 14-12 ते 29-1-23

मध्य भारत

धम्मकानन : बालाघाट (म.प्र.)

धम्मकानन विपश्यना केंद्र, वैनगंगा तट, रेंगाटोला, पो. गर्ग, बालाघाट. फोन: (07632) 248145, मोबा. 8989845100, संपर्क: 1) श्री खोब्रागडे, मोबा. 94243-36241. 2) श्री मेश्राम, फोन: (07632) 239165, Email: dineshmeshram@hotmail.com, मोबा. 09425140015, 9753144641, ऑनलाइन आवेदन: https://www.dhamma.org/en/schedules/schkanana.10-दिवसीयः 2022» 2 ते 13-1, (20-2 ते 3-3 केवळ भिक्षुंसाठी) 6 ते 17-3, 21-3 ते 1-4, 3 ते 14-4, 17 ते 28-4, 2 ते 13-5, 2 ते 13-6, 2 ते 13-7, 19 ते 30-8, 2 ते 13-9, 17 ते 28-9, 6 ते 17-10, 22-10 ते 2-11, 5 ते 16-11, 19 ते 30-11, 4 ते 15-12, सतिपट्टानः 2022» 18 ते 26-6, 18 ते 26-12, 3-दिवसीयः 2022» 18 ते 20-3, 2-दिवसीयः 15 ते 16-5, # बाल-शिबिरः 2022» 29-5, 2-10 ∞ दीर्घ-शिबिरः 2022» 20-दिवसीयः 17-7 ते 7-8, 30-दिवसीयः 16-1 ते 16-2,

धम्मपाल : भोपाल (म.प्र.)

धम्मपाल विपश्यना केंद्र, केरवा डैम के पीछे, ग्राम दौलतपुरा, भोपाल-462 044, संपर्क: मोबा. 94069-27803, 7024771629, संपर्क: 1) प्रकाश गेडाम, मोबा. 94250-97358, 2) श्री लालेंद्र हमने, मोबा. 9893891989, फोन: (0755) 2468053, फॅक्स: 246-8197. Email: dhammpala.bhopal@gmail.com, ऑनलाइन आवेदन: www.pala.dhamma.org, दहा-दिवसीयः 2022» 9 ते 20-2, 23-2 ते 6-3, 9 ते 20-3, 6 ते 17-4, 20-4 ते 1-5, 18 ते 29-5, 1 ते 12-6, 29-6 ते 10-7, 13 ते 24-7, 27-7 ते 7-8, 10 ते 21-8, 24-8 ते 4-9, 28-9 ते 9-10, 2 ते 13-11, 16 ते 27-11, सतिपट्टानः 2022» 23 ते 31-3, 14 ते 22-10, 3-दिवसीयः 2022» 3 ते 6-2, 12 ते 15-5, 8 ते 11-9, 27 ते 30-10, 2-दिवसीयः 2022» 1 ते 3-4, 1-दिवसीयः 2022» 20-2, 20-3, 17-4, 24-7, 4-9, 9-10, 27-11, किशोरांचे शिबिरः 2022» (लडके) 3 ते 11-5, (लडक्यां) 14 ते 22-6, बाल-शिबिरः 2022» (उम्र 8 ते 12 वर्ष) 29-5, 21-8, (वय 13 ते 16 वर्ष) 1-5, 12-6; रखरखाव सप्ताहः 2022» 9 ते 13-10, जुन्या साधकांसाठी सहाभागीता सेमिनारः 2022» 25 ते 26-6, ∞ दीर्घ शिबिरः विशेष दहा-दिवसीयः 2022» 14 ते 25-12, 20-दिवसीयः 2022» 8 ते 28-9, 30-दिवसीयः 2022» 8-9 ते 9-10,

धम्मरत : रतलाम (म.प्र.)

धम्मरत विपश्यना केंद्र, (रतलामपासून 15 कि.मी.) साई मंदिरामगे, गाव - धामनोद ता. सैलाना, जि. रतलाम-457001, फॅक्स: 07412-403882, Email: dhamma.rata@gmail.com संपर्क: 1) श्री योगेश, मोबा. 8003942663, 2) श्री अडवाणी, मोबा. 9826700116. दहा-दिवसीय: 2022» 2 ते 13-1, 18 ते 29-1, 2 ते 13-2, 18 ते 1-3, 5 ते 16-3, 20 ते 31-3, 3 ते 14-4, 18 ते 29-4, 4 ते 15-5, 20 ते 31-5, 4 ते 15-6, 19 ते 30-6, 3-दिवसीय: 2021» 26 ते 29-12, सामू. साधना: प्रत्येक रविवारी सकाळी: 8 ते 9 संपर्क कार्यालय: विक्रम नगर, म्हो रोड, रतलाम, फोन: 09425364956, 09479785033.

धम्मगुना, गुना-ग्वालियर संभाग, (म.प्र.)

‘विपश्यना धम्मगुना, गाव- पगारा, 12 किमी. गुना-ग्वालियर संभाग. संपर्क: श्री विरेंद्र सिंह रघुवंशी, रघुवंशी किराना स्टोर, स्टेट बँक ऑफ इंडियाजवळ, अशोक नगर रोड, गाव- पगारा, ता- जिल्हा- गुना, म. प्र. पिन- 473001. मोबा.9425618095, श्री राजकुमार रघुवंशी, मोबा. 9425131103, Email: info@guna.dhamma.org,

धम्मबल : जबलपुर (म.प्र.)

विपश्यना साधना केंद्र, भेडाघाट पोलीस स्टेशनपासून एक किलोमीटर, बापट मार्ग, भेडाघाट, जबलपुर. संपर्क: Whattapp No. 1) श्री गुलशन माकन, मोबा. 9425156895 2) श्री राजेंद्र दुबे, मोबा. 7999341818, Email: dhammabalajabalpur@yahoo.co.in. दहा-दिवसीय: 2022» 16 ते 17-1, 13 ते 24-2, 6 ते 17-3, 3 ते 14-4, 8 ते 19-5, 18 ते 29-9, 9 ते 20-10, 13 ते 24-11, 11 ते 22-12, १ सतिपट्टान: 2022» 17 ते 25-4, 3-दिवसीय: 2022» 4 ते 6-2, 15 ते 17-4, 10 ते 12-6, 25 ते 27-11, 1-दिवसीय: प्रत्येक महिन्यात शेवटच्या रविवारी,

धम्मकेतु : दुर्ग (छत्तीसगढ)

विपश्यना केंद्र, धनौद, व्हाया-अंजौरा, जिल्हा-दुर्ग, छत्तीसगढ-491001; फोन: 09907755013, मोबा. 9589842737. Email: sadhana_kendra@yahoo.in दहा-दिवसीय: 2022» 3 ते 14-1, 5 ते 16-3, 3 ते 14-4, 18 ते 29-4, 12 ते 23-6, 3 ते 14-7, 17 ते 28-7, 31-7 ते 11-8, 14 ते 25-8, 4 ते 15-9, 18 ते 29-9, 1 ते 12-10, 13 ते 24-10, 6 ते 17-11, 20-11 ते 1-12, 4 ते 15-12, 18 ते 29-12, १ सतिपट्टान: 2022» 15 ते 23-1, 3-दिवसीय: 2022» 17 ते 20-3, किशोरींचे शिबिर: 2022» 29-5 ते 6-6, 1-दिवसीय: 2022» 2-1, 1-5, 16-5, 26-6, 28-8, # बाळ-शिबिर: 2022» 27-3, 17-4, 3-5, 28-10, धम्मतेवक कार्यशाळा: 2022» 30-10, ∞ दीर्घ-शिबिर: 30-दिवसीय: 2022» 30-1 ते 2-3, संपर्क: 1. श्री एस बंग, मोबा. 9425209354, 2. श्री. आर. पी. सैनी, मोबा. 9425244706,

धम्मगढ : बिलासपुर (छत्तीसगढ)

विपश्यना केंद्र, बिलासपुर शहरपासून 23 कि.मी. आणि कारगी रोड रेल्वे स्टेशन पासून 8 कि.मी. भरारी, व्हाया मोहनभाटा, ता.-तखतपुर, जिल्हा-बिलासपुर. Email: dhammagarh@gmail.com, Website: www.garh.dhamma.org, दस-दिवसीय: 2022» 6 ते 17-1, 27-1 ते 7-2, 10 ते 21-2, 3 ते 14-3, 31-3 ते 11-4, 17 ते 28-6, 7 ते 18-7, 21-7 ते 1-8, 7 ते 18-8, 1 ते 12-10, 1 ते 12-12, 17 ते 28-12, १ सतिपट्टान: 2022» 12 ते 20-11, 3-दिवसीय: 2022» 17 ते 20-3, किशोरींचे का शिबिर: 2022» 5 ते 13-6, 1-दिवसीय: 2022» 23-1, 3-4, 15-5, 6-11, # बाल-शिबिर: 2022» 24-4, 1-5, 16-10, 27-11, ∞ दीर्घ-शिबिर: 20-दिवसीय: 2022» 9 ते 30-9, संपर्क: 1) श्री एस मेश्राम, मोबा. 79748-34238, 2) श्री के के साहु, मोबा. 9752047511,

धम्मउत्कल : खरियार रोड (उड़ीसा)

विपश्यना साधना केंद्र, गाव चानबेरा पो. अमसेना, (व्हाया) खरियार रोड जिल्हा: नुआपाडा, उड़ीसा-766106, संपर्क: 1) श्री. हरिलाल साहु, मोबा. 09407699375, Email: harilal.sahu@gmail.com 2) श्री. प्रफुल्लदास, मोबा. 7077704724, दहा-दिवसीय:

धम्मगङ्गा : कोलकाता (प. बंगाल)

विपश्यना केंद्र, सोदपुर, हरिश्चन्द्र दत्ता रोड, पन्हीटी, बारो मंदिर घाट, कोलकाता-700114. फोन: (033) 25532855, Email: info@ganga.dhamma.org, मोबा. 94332-21119, 97482-24578, दहा-दिवसीय: 29-12 ते 9-1, 2022» 12 ते 23-1, 26-1 ते 6-2, 9 ते 20-2, 23-2 ते 6-3, 23-3 ते 3-4, 6 ते 17-4, 20-4 ते 1-5, 4 ते 15-5, 18 ते 29-5, 1 ते 12-6, 15 ते 26-6, 29-6 ते 10-7, 14 ते 25-7, 27-7 ते 7-8, 31-8 ते 11-9, 14 ते 25-9, 28-9 ते 9-10, 12 ते 23-10, 27-10 ते 7-11, 9 ते 20-11, 23-11 ते 4-12, 7 ते 18-12, 21-11 ते 1-1, १ सतिपट्टान: 2022» 8 ते 16-3, 16 ते 24-8, 3-दिवसीय: 2022» 17 ते 20-3, 25 ते 28-8, # बाळ-शिबिर: 2021» 26-12, संपर्क: कार्यालय: टोबॅको हाऊस, 5 वा माळा रुम नं. 523, 1, ओल्ड कोर्ट हाऊस कॉर्नर, कोलकाता-1, फोन: (033) 2230-3686, 2231-1317,

मोबाईल अॅप मध्ये नवीन सुधारणा

विपश्यना विशोधन विन्यासाने आपल्या मोबाईल अॅपमध्ये एक नवीन सुधारणा केली आहे, ज्यामुळे आपण भविष्यातील शिबिरांमध्ये भाग घेण्यासाठी सरळ अॅप द्वारेच आवेदन करू शकता. जसे -

दहा दिवसीय शिबिर, दहा दिवसीय एक्झिक्यूटिव्ह शिबिर,
लहान मुलांचे शिबिर, तीन दिवसीय शिबिर इत्यादी

भारतातील सर्व केंद्र, तसेच दक्षिण आफ्रिका, केनिया, इंडोनेशिया, संयुक्त अरब अमिरात इत्यादी देशांत कुठेही. एकदा आपण आवेदन केल्यावर त्याच अॅप मध्ये आपण आपल्याविषयी होणाऱ्या सर्व गतीविधींची माहिती प्राप्त करू शकता.

आपल्या गरजेनुसार आपल्या दैनिक साधनेविषयीचे रेकार्डपण आपण ठेवू शकता. सध्या सुधारणा केवळ अॅंड्रॉइड फोनसाठी उपलब्ध आहेत आणि लवकरच आयओएस (आय फोन) साठी सुद्धा उपलब्ध होतील.

डाऊनलोड करा ऐप लिंक: <http://vridhamma.org/applink.html>

पगोड्या जवळ ‘धम्मालय’ अतिथि-गृहा मधे उपलब्ध निवास-सुविधा

पवित्र बुद्ध-धातू आणि बोधिवृक्षाच्या सानिध्यात राहून गंभीर साधना करण्यास इच्छुक असलेल्या साधकांसाठी ‘धम्मालय’ अतिथिगृहात निवास, भोजन, नाष्टा इत्यादींची उत्तम व्यवस्था उपलब्ध आहे. अधिक माहिती आणि बुकिंगसाठी खालील पत्त्यावर संपर्क करा- श्री जगजीवन मेश्राम, धम्मालय, ग्लोबल विपश्यना पगोडा, एस्सल वर्ल्ड जेटी, गोरार्ई विलेज, बोरीवली (प.) - 400091. फोन. +91-22-50427599/598 (धम्मालय रिस्पेन्स) पगोडा-कार्यालय-+91-22-50427500.Mob.9552006963/7977701576. Email- info.dhammalaya@globalpagoda.org

महत्त्वपूर्ण सूचना

GVF ला दान पाठवणाऱ्यांनी कृपया लक्ष द्या की ज्या कारणासाठी पैसे पाठवित आहात त्याचा उल्लेख अवश्य करावा म्हणजे ते दान त्याच कारणासाठी जमा केले जाईल आणि त्याच प्रकारे त्याची रिसीट बनवली जाईल. (धन्यवाद)

धम्मालय - 2 निवास-गृहाचे निर्माण कार्य

पॅगोडा परिसरात ‘एक दिवसीय’ महाशिबिरात दुरुन येणाऱ्या साधकांसाठी व धर्मसेवकांसाठी रात्री निवासाच्या मोफत सुविधेसाठी धम्मालय-2 निवास-गृहाचे निर्माण होईल. जे कोणी साधक-साधिका या पुण्यकार्यात भागीदार होऊ इच्छितात, त्यांनी कृपया निम्न पत्त्यावर संपर्क साधावा.

1. Mr. Derik Pegado, 9921227057. 2. Sri Bipin Mehta, Mo. 9920052156, Email: audits@globalpagoda.org

Bank Details: ‘Global Vipassana Foundation’ (GVF), Axis Bank Ltd., Sonimur Apartments, Timber Estate, Malad (W), Mumbai - 400064, Branch - Malad (W). Bank A/c No.- 911010032397802; IFSC No.- UTIB0000062; Swift code: AXISINBB062.

पॅगोड्यावर रात्रभर प्रकाशाचे महत्व

पूज्य गुरुजी वेळोवेळी म्हणत असत की एखाद्या धातू-गब्ध पॅगोड्यावर रात्रभर प्रकाश असण्याचे विशेष महत्व आहे. यामुळे सारे वातावरण दीर्घकाळ धर्म व मैत्री तरंगांनी भारलेले राहाते. यासाठी ग्लोबल पॅगोड्यावर प्रकाश दानासाठी प्रती रात्री रुपये 5000/- निर्धारित केले गेले आहेत. अधिक माहितीसाठी वरील (GVF) च्या पत्त्यावर संपर्क करा-

1.Mr. Derik Pegado, 9921227057. 2. Sri Bipin Mehta, Mo. 9920052156, Email: audits@globalpagoda.org

एक-दिवसीय शिबिर आणि सामूहिक सत्रांचे आयोजन ऑनलाइन होईल

रविवार: 9 जानेवारी, 2022 पूज्य माताजींची 6वी आणि सयाजी ऊ बा खिन यांची 51वी पुण्यतिथी निमित्ताने पगोडा मध्ये महाशिबिर आणि सामूहिक साधनाचे आयोजन ऑनलाइन होईल. यांची तारीख आणि लिंक whatsapp द्वारे आपल्याला वेळेत कळवली जाईल. समगानं तपो सुखी- सामूहिक तप-सुखाचा लाभ घ्यावा. (सध्या पगोडा मध्ये दुररोज एक दिवसीय शिबिर होत आहेत). नाव नोंदणीसाठी कृपया निम्न फोन क्रमांक किंवा ईमेल द्वारा ताबडतोब संपर्क करा. कृपया नाव नोंदणी न करता येऊ नये. बुकिंग-संपर्क: 022-2845 1170, 022-6242 7544- Extn. no. 9, मो. 82918 94644. (फोन बुकिंग- प्रतिदिन 11 ते 5 वाजे पर्यंत)

(सूचना: कोविड-19 काळात सरकारी आदेशानुसारच कार्यक्रम होतील. साधकांनी त्यानुसार निर्णय घ्यावा आणि बुकिंग विषयी पुन्हा कन्फर्मेशन करावे.)

विपश्यना पगोडा परिचालनार्थ “सेंचुरीज कॉर्पस फंड”

‘ग्लोबल विपश्यना पगोडा’चा दैनंदिन खर्च सांभाळण्यासाठी पूज्य गुरुजींच्या निर्देशानुसार एका ‘सेंचुरीज कॉर्पस फंडा’ची व्यवस्था केली गेली आहे. त्यांची ही महत्वाची इच्छा पूर्ण करण्यासाठी ‘ग्लोबल विपश्यना फाउंडेशन’ (GVF) ने हिशोब केला की जर 1,39,000 जणांनी, प्रत्येकाने रु. 9000/- जमा केले, तर १२५ कोटी रुपये जमतील आणि त्याच्या मासिक व्याजातून हा खर्च होऊ लागेल. जर कोणी एकदम एकल जमा करू शकत नसेल तर थोडी-थोडी सुद्धा जमा करू शकेल. (काहींनी पैसे जमा केले आहेत आणि विश्वास आहे की लवकरच हे कार्य पूर्ण होईल.)

साधक तसेच असाधक सर्व दात्यांना हजारो वर्षांपर्यंत आपली धर्मदानाची पारमी वाढविण्याची ही एक सुसंधी आहे. अधिक माहितीसाठी तसेच निधी पाठविण्यासाठी—

संपर्क:- 1. Mr. Derik Pegado, 9921227057. or

2. Sri Bipin Mehta, Mo. 9920052156,

A/c. Office: 022-50427512 / 50427510;

Email- audits@globalpagoda.org; Bank Details:

‘Global Vipassana Foundation’ (GVF),

Axis Bank Ltd., Sonimur Apartments,

Timber Estate, Malad (W), Mumbai - 400064,

Branch- Malad (W).

Bank A/c No.- 911010032397802;

IFSC No.- UTIB0000062;

Swift code: AXIS-INBB062.

Online Donation- <https://www.globalpagoda.org/donate-online>

विपश्यना विशोधन विन्यास

विपश्यना विशोधन विन्यास (Vipassana Research Institute- VRI) एक अशी संस्था आहे जी साधकांसाठी धर्मासंबंधी प्रेरणादायक पाठ्य सामग्री योग्य किमतीत उपलब्ध करते. येथील सगळे साहित्य कमीत कमी किमतीत उपलब्ध आहे ज्यामुळे अधिकाधिक साधक याचा व्यावहारिक लाभ घेऊ शकतील. विपश्यना साधनेसंबंधी अमूल्य साहित्याचा हिंदी, इंग्रजी तसेच अन्य भाषांमध्ये अनुवाद तसेच संशोधन करावयाचे आहे. यासाठी विद्वानांची आवश्यकता आहे. शोधकार्य मुंबईतील या ठिकाणी होईल- ‘विपश्यना विशोधन विन्यास’, परियत्ति भवन, विश्व विपश्यना पगोडा परिसर, एस्सेल वर्ल्ड जवळ, गोरार्ई गाव, बोरीवली पश्चिम, मुंबई- 400 091, महाराष्ट्र, भारत. फोन: कार्या. +9122 50427560, मो. (Whats App) +91 9619234126.

या शिवाय VRI हिंदी, इंग्रजी व मराठी मासिक पत्रिकांच्या माध्यमातून पूज्य गुरुजी द्वारा झालेले पत्र व्यवहार, जुने ज्ञानवर्धक लेख, दोहे, मुलाखती, प्रश्नोत्तर इत्यादी प्रेरणाजनक माहिती प्रकाशित करते, ज्याने साधकांची धर्म पथावर उत्तरोत्तर प्रगती होत रहावी.

या सर्व कार्याला सुरु ठेवण्यासाठी साधकांचा सहयोग अत्यंत आवश्यक आहे. भविष्यात अनेक साधकांच्या लाभासाठी धर्माच्या वाणीचे प्रकाशन अनवरत चालू रहावे, यासाठी सहयोग देण्यास इच्छुक असणाऱ्या साधकांनी खालील पत्त्यावर संपर्क करावा. या संस्थेला दान देणाऱ्यांसाठी सरकारची आयकर अधिनियम 1961 ची धारा 35-(1) (iii) च्या नियमानुसार शंभर टक्के आयकर सूट प्राप्त आहे. साधक याचा लाभ घेऊ शकतात. यासाठी बँकेची माहिती याप्रकारे आहे—

विपश्यना विशोधन विन्यास, ऍक्सिस बँक लि., मालाड (प.)—

खाता क्र. 911010004132846; IFSC Code: UTIB0000062

संपर्क- 1. श्री डेरिक पेगाडो - 022-50427512/ 28451204

2. श्री बिपिन मेहता - 022-50427510/ 9920052156

3. ईमेल - audits@globalpagoda.org

4. वेबसाइट- <https://www.vridhamma.org/donate-online>

दोहे धर्माचे

ज्योत जागे च धर्माची, दुर होय अंधकार।
बहुजनांचे सुख साधे, होय बहुजन उपकार॥
पुन्हा च गुंजे गगनात, शुद्ध धर्माचा घोष।
दूर होय दुःख च सर्व, दुर होय सर्व दोष॥
वाजे धर्माची दुदुंभी, गुंजे चारी कोन।
भीषण भैरव, पाप रव, सर्वच होई मौन॥
धरतीवर पुन्हा धर्माची, अमृत वर्षाच होय।
शाप ताप सर्वच जाती, अंतस शितल होय॥

दोहे धर्माचे

स्व अनुभवाचा पथ मिळे, मंगल जागे अनंत।
तुटे बंधन दुःखाचे, होत असे रे संत॥
चित निपट निश्चल झाले, निर्मळ झाले विराट।
हाच पंथ रे धर्माचा, हीच विपश्यना वाट॥
त्या वाटा आता सुटल्या, ज्यात रे अंधकार।
आता मिळाला राजपथ, झाला च रे सुधार॥
कमी खाणे अन् झोपणे, मनात च असे धीर।
मार न विचलित करू शके, पर्वत च असे स्थीर॥

“विपश्यना विशोधन विन्यास” साठी प्रकाशक, मुद्रक व संपादक: राम प्रताप यादव, धम्मगिरी, इगतपुरी- 422 403, दुरध्वनी: (02553) 244086, 244076-

मुद्रण स्थान : अपोलो प्रिंटिंग प्रेस, जी-259, सीकॉफ लिमिटेड, 69 एम. आय. डी. सी, सातपुर, नाशिक-422 007. बुद्धवर्ष 2565, मार्गशीर्ष पौर्णिमा, 19 डिसेंबर, 2021

वार्षिक शुल्क रु. 30/-, US \$ 10, आजीवन शुल्क रु. 500/-, US \$ 100. “विपश्यना” MAHMAR/2017/72685. Postal Regi. No. NSK/286/2021-2023

Posting day- Purnima of Every Month, Posted at Iगतपुरी-422 403, Dist. Nashik (M.S.) (किरकोळ विक्री होत नाही)

DATE OF PRINTING: (on-line-edition),

DATE OF PUBLICATION: 19 December, 2021

If not delivered please return to:-

विपश्यना विशोधन विन्यास

धम्मगिरी, इगतपुरी - 422 403

जिल्हा-नाशिक, महाराष्ट्र, भारत

फोन : (02553) 244076, 244086,

244144, 244440.

Email: yri_admin@vridhamma.org;

course booking: info@giri.dhamma.org

Website: <https://www.vridhamma.org>